

№ 1 იანვარი 1962

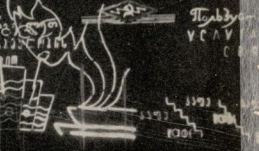

669
1962

მრავალნი
ზიარითვის

ეროვნული
გეზლიროთიკა

სახელოვნო

მასივ გვეტამე

ქველავ ერუანტელი ძარღვებში გვიღის
და ცისკრის სხივი-სუფრას დახარის:
... გაჩახახებულ ღამეში თბილისს
კარზე მოადგა წელი ახალი.

მოვიდა, ქველავნო წილი იყარა...
მტკვართან დახედა ქალღმერთს ქარვინს...
შეთვთობული დგას ნარიყალა,
მთაწმინდის ვერცხლი შემოჰპარია.

მაღებს იანვრის სიო გადაჰქრის,
წითლად, შინდისფრად ცა იმარჯნება,
და საქართველოს დედაქალაქი
ახალ წელს უწოდის გამარჯვებულს.

დილაჲ ასწია ფრთები ფრთოსნულად,
ლღობდა შუქი და ღდე დარული.
ძებო, ახალი წელი მოსულა
ბედნიერებით და სიხარულით..

... ხალხო, სამშობლოჲ, მიწაჲ, ენახო,
მუდამ მატება გქონდეთ ორწილი.
ამ წელიწადშიკ ბევრი გვენახოს
ზხოლოდ ზეიმი, ზხოლოდ ქორწილი.

ბევრი აფრინდეს თეთრი მანდილი,
არ დაეჩავროს გული არავის...
როგორც უღვევი განძი ნამდვილი,
იღვეს ბეღელი და ჭურ-მარანი.

ბუჩქიჲ არ ჩანდეს რტომეტეხილი
ზღუად ინანაოს მწვანე ველება...
ისე დამწვანდეს ბაღში ხეილი. —
გულს ახარებდეს თვალის შევლება.

კარს არ ეუბნობდეთ ღბინს და მოძახილს,
ჭერს ამაღლებდეს ჰანგთა ვლერება.
მუდამ ლაღობდეს მოყვრის ოჯახი,
მოამეს არ აკლდეს ბედნიერება.

ტუჩზე გკონციდეთ მახარობელი.
ფრფეს ლოცავდეს ბერი, თამადა...
გაყავდეს ჯალაბი, გერქეას მშობელი, —
ქვეყნად გაჩენა ღიო-და ამაღაც!

ფრთა შეიმავროს სიტყვამ გვანსურმა,
ოქრო დაღინდეს ლექსს ელვაოგებით.
ძებო, ახალი წელი მოსულა...
ფართოდ გააღეთ ყველამ კარები!..

ბიბლიოტეკა ახალი მკვანის, შეგიბოლო

№ 1 (126) იანვარი 1962 წ.
საბჭოთა კავშირის
საზოგადოებრივი-პოლიტიკური
კავშირების ცენტრის გამომცემი
სამსახური

2020-2021 წელიწადი შეიქმნება!

მსიციე ნაბიჯით, ზევაითა და ბარკით ხელსავსე შლის ახალი წელი.

საბჭოთა აღმანიჭები ეკონომიკური სიამაყის გრძობით მიაცილებენ 1961 წელს, რომელიც ჩვენი აღმავალი სამშობლოს წინსვლისა და შემაერთების, ახალი წლებდების დასაბრუნებისა და უმაჯობელი გამარჯვება წელი იყო.

მთავრწმუნე ოქროს ასობით ჩაიწერება 1961 წელს მომადარი უმნიშვნელოვანესი მოვლენები: ჩვენი უფლები და შეიღოშეიღობის სიხარულით გაიხსენებენ, რომ ამ წელს დასაბამი მიეცა კაცობრიობის ძველბეძული იუნების ახლებს — აფანიანის მიერ კოსმოსის დაქრობის.

8831

მთელი მსოფლიო განაცილებრა ჩვენი სახელგანთი ოაზრწმუნელებდების ოფირ ვაკარებისა და გერმანე ტიტოვის უმაჯობელი გმობრბა, რომლებმაც ვარსკვლავებისკენ გააკადეს გზა და თვალთაღებლად დაამბრუნეს საბჭოთა შეიქმნების, ჩვენი აღმანიჭების შემოქმედებითი ვენის პრიორიტეტი კოსმოსის ათვისების დარწმუნე.

1961 წელი პროგრესული კაცობრიობის მიერ სასურველი მამოქმედი ნაბარკი გაზაფხულის დასაწყისის წელია. ამ წელს ძველბეძული საბჭოთა ქვეყნის დიდებულბე — მისკოველი ვანიბარია საბჭოთა კავშირის კომპარტიის XXII ისტორიული ყურბობა. ყურბობამ ერთხმად მიიღო პარტიის ახალი პროგრამა — მეიცი სასურველის კომუნისტური მანიფესტი, რომელმაც კომუნისტური საზოგადოების აშენების ნათელი ზეზენი დასახა.

პარტიის XXII ყურბობის ყველა დოკუმენტი მშრომელი აღმანიჭებ შეუწელებული ზრუნვით, მთელს მსოფლიოში მშვიდობის დაცვისა და ხალხთა შორის ხილდდარბობის განმტკიცების დიდებით არის განმტკიცებული.

პარტიამ საქვეყნოდ გამოაცხადა: „საბჭოთა აღმანიჭების ახლანდელი ოაზია ციხეყურების კომუნისტების დროს“ პარტიის ტყ კეთილშობილური მიზანის ტიტანური ენერგიით ადასტურებს ჩვენი ქვეყნის მშრომლებს, იმედსა და მომადლებს არწმუნს უნერგავს კაციბლიჭების უღლის ქვეშ მგინჯე მილიონობით აღმანიჭს.

1961 წელს შესანიშნავი წარმატებები იქნა მოპოვებული მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის.

საქ. სსრ კ. პარტიის
სსრ. სსრ. რესპუბ.
სახელმწიფოებ

ბის, მეცნიერებისა და კულტურის ყველა დარგში, ეს წელი ჩვენი სოციალისტური სამშობლოს ძლიერების ზრდისა და მშრომელთა მატერიალური და კულტურული კეთილდღეობის შეზღვევით ამაღლებს წელი იყო.

საბჭოთა ხალხის საერთო წარმატებებში თავისი რესპუბლიკის მშრომლებსაც მიუძღვით ჩვენი ახალი საბარკი წვლილი.

1962 წლის მიწინავე ისინი ერთსულგან სიხარულითა და აღფრთოვანებით აჟამბენ თავდადებულ მშრომით მოპოვებულ წარმატებების შედეგებს.

ეს წარმატებები კი ბარბოდა რომ დიდი და ქვემარბოდა საბაყალი რესპუბლიკის მრეწველობის მუშაებმა ვადაზუ ადრე შეასრულეს 1961 წლის დაჯობება და შეზღვედლის მეთოც წლის ანაბარბოდა. დიწვეს პროდუქციის გამოშვება.

ჩვენი სამშობლო უწყვეტ ნაკადდ იღებს საქარბეობის მშრომელების მოუღლეული მღვაივი გამომეველ დიდბლ ზეგებებს პროდუქციის: სასურველი ხარისხის ფოლადი, ნავლიწი, ჩარბება და აქტიბობლებს, ქვანახშირს, მარგანეც, სხვადასხვა რიწული მოწოდებობებს და ძვირფასი სოკლებს...

ჩველს სახელგანთნა შეაბეებმა 1961 წელს ჩვეული თავდადებით მშრომებს და ვეგებთ ვაკადობის წინებულო 150 ათასი ტონის ნავდებლ 164 ათასი ტონა „მწვენი ოქრო“ ჩაბარბეს სამშობლოს. ასევე წარმატებით შესრულდა ხილისა და ციტრუსების აღმადების წლებური გეგმბოც.

ამხანგა ნ. ხ. ბრუშოვის სტუმრბობამ ქარბეობი ხელების ერთგული დღესასწაულის — საქარბეობის ვეგებობი სიხაროთა ხელნაწლებების დაქრობებისა და საქარბეობის კომპარტიის შექმნის 40 წლისთავის აღსანიშნავ ზეზენის დღებში და მისსა საქინანა შეიზენება და მადლობა შეფასებამ ახალი ძაბობითა და ენერგიით აღაჯო ჩვენი რესპუბლიკის მშრომლებს. კიდევ უფრო ფართოდ გამოლა კომუნისტური შრომის დაქვეყნებისა და კომუნისტური შრომის ბრბეობის საბტო სახელების მოსაბეგბეზად ვარბელებული ბარბოდა, ამაღლდა მშრომელთა აქტიბობა და ისიცოტაგა.

ახლი მთელი რესპუბლიკა ამაყობს შრომით თავნებებით აღმანიჭების: ა. დანკულასის, შ. დიკცხალა-

ვას, კ. ჩალბაშვილის, კ. სანდუბაძის, კ. ჩაბიძის, ი. წოწინავას, ლ. მალდოვარბის, ნ. გრეგავასის და სხვათა ხაბლებითი.

ქარბეობელი ხალხი განმტკიცებულია ერთსულგანით მისწრაფებით — თავდადებული შრომით განახორცილოს სკკ XXII ყურბობის ისტორიული დაღწვევებლებანი, თავისი წვლილი შეიტანოს კომუნისტური მშენებლობის წარმატებითი შესრულებბში... საბჭოთა კავშირის მშრომლები კეთილდღეობით აცილებენ ვაღბობდელ 1961 წელს.

მთის ახალი წელი, ახალი სიხარულითა და ბედნიერების მომადნი წელი, შემოქმედების შრომის ფირბული ჩაბმული მშრომლებს დრბად სწამბი, რომ 1962 წელი იქნება მშვიდობის განმტკიცების წელი, ჩვენი ხალხის მსოფლიო-ისტორიულ გამარჯვებათა ძლევაბობილი წელი.

კეთილი იყოს შენი მობრბანება 1962 წელით და ვიდ სულ და და ვარდ ციფროს შენს გზას. დაე იმრბავდოს ზეგებმა და ბარბაგამ, აცენებში მშვიდად იღლებული წინ ჩველებმა, ასწული აბარბის ხნულში ჩაყარბობმა თისლმა კეთილბმა.

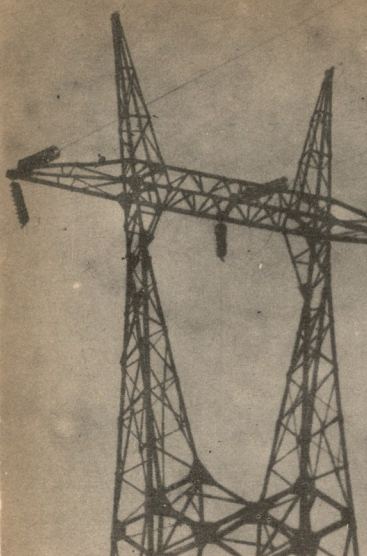
ახალი წელი, სიხარულის მამცენე მობიდარბ ჩვენი ქვეყანაში. მოდინარ და მოგაქვს სოკლებში და დაბების შენება, ჩვენი ხალხის ძლიერება, გერბ არხად თქმული და არხად ვაკგონილი გამარჯვებები. ახალი წელი, მოდინარ და მოგაქვს კოლონიბლიჭის ბორკილის მსხვერვა, ხალხთა შორის მეგობრობის განმტკიცება, ძიბობა და სიყვარული.

ჩვენს საბაყალი ენობრბებთ იმ სიტყვებს, რომლებიც სკკ ენტრბტული კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაჯობელი საბჭოს პრეზიდიუმისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს საბჭოთა ხალხისაღმე სახალწლო მოტივებში ნათქვამია: „პარტიის ისტორიამ XXII ყურბობამ მაღლა აღმარბა მშრომელობის ბრბობის დროს. ახალ წელს რომ აწვეყნებ, ჩვენი ვერბეებით ხაბლებს და სახელმწიფოებებს: დაე მშვიდობა, თავისუფლება და ბედნიერება დადამწრწვე ყველა აღმანიჭის სურველბე გახდეს. დაე 1962 წელი ხალხთა შორის მშვიდობისა და მეგობრობის შეზღვევით განმტკიცდეს წელი გახდეს!“

1962 წელი, სიხარულითი ვეგებებით შენი გეგმბებით და ვეგერბა, რომ გამარბობდეს ჩვენი იმედს. მოგულეობა ვეგებებინარი ახალი წლის მომრბანებას ძვირფასო მეგობრბობი!

2

სნოიარსკის მიღროელექტროსადგურთან ენისურზე მისი სიმძლავრის განმარტებული ციფრი ასტრონომიულ ცნობიდან აღებულია ჰგავს: 5 000 000. ეს კილოვატებია. ეს არის რეოლოგიის ბელადის ოცნება და გეგმები, სამკოთა ადამიანების შრომით ჩაქსოვილი რკინისა და ბეგონში.

ჯერ კიდევ ბიბოტრობდა სამოქალაქო იმი რუსეთის მიმდევრებზე, ჯერ კიდევ თავდაცვად ნერგვის დამლა უსარმაზარი ქვეყნის ორგანიზმს, მაგრამ მუშურ გულგურით თავდაცვის სიხარულს უკვე გვემავდა მომავალს: 1920 წლის 14 მარტს ვ. ი. ლენინმა დამატკიცა დეკლუბა რუსეთის ელექტროფიკაციის სახელმწიფო კომისიის შესახებ (გეოლორ).

ქვეყნის ელექტროფიკაციის გეგმას ვ. ი. ლენინმა უწოდებდა პარტიის მეორე პროგრამას, ურთილსიდ ჩვენ ნამდვილ მშენებლობაზე გადასვლის საშუალება არ გვექნებოდა. როგორც ესტყვება, როგორც მოქმედების სახელმძღვანელო, ისე მიიღო პარტიაში თავისი ბელადისა და მასწავლებლის მიითებდა.

კომუნისტურ რომ ლაპარაკობს, პარტიის ახალი პროგრამა ხელმეორედ უსვამს სუს დიდი ლენინის ფორმულას: „კომუნისმი — ეს არის სამკოთა ხელისუფლება პლუს მეოლე ქვეყნის ელექტროფიკაცია“.

რასეც არ უნდა ფიქრობდნენ დღეს ინიერტები, სა მაცნებესაც არ უნდა მჭიბდნენ კონსტრუქტორები, მრეწველობის, მეურნეობისა და მშენებლობის რა დარგსაც არ უნდა შე-

ხელით თუნდაც იგი წლით უნა, 1940 წლის ჩვენი ქვეყანა უკვე კრავის რუსეთი კი არა, არამედ ევროპიურად განვითარებული სოციალისტური სახელმწიფო იყო. მერამ შედარებამ მინც გასაოცარია: 1940 წელს სამკოთა კავშირი აწარმოებდა ენს-ჯან-ჯანო-ჯანო-ელექტროენერჯისა, კიდევ უნამდებელა მკენბა 1980 წელს!

და თუ უნდა ვთქვათ — დროის ამ მუხურელს იქითაც გადავიზიდეთ, ჩვენს თვალის აღმართებამ ისეთი დღემდე წარჩოვდებული მუხურებების კონტურები, როგორც იქნება სანიის (მდ. ენისურზე) და კვემ-ლენის (მდ. ლენაზე) მიღროელექტროსადგურები. თითოეული მათგანის სავარაუდო ძალა თითქმის მიუსწავდომელია ადამიანის გონებისათვის. სანიის მიღროელექტროსადგურის თითოეული ტურბინის სიმძლავრე მიოლე დენბარტისის ფარდი იქნება, ხოლო კვემ-ლენის გეგანტური მიღროელექტროსადგურის სიმძლავრე გადაჭარბებს... 20 000 000 კილოვატსათმ! ეს უკვე ათი ისეთი ჰქმის ძალა, როგორც ვოლტისკი მიღროელექტროსადგურია და ოთხი ისეთი ჰქმის, როგორც კრანსთიარსკის მიღროელექტროსადგურია.

აი სავამდე მიღის ჩვენი ელექტროფიკაციის პრესტეჟები!

ჩვენს ქვეყანაში დღესათვის უკვე შექმნილია ცენტრალური სამრწველო რაიონის, სამხრეთისა და ურალის გაერთიანებული ენერჯისიტემები. პარტიის პროგრამაში კი ლა-

ჩვენი ენოლოგის კოპია

პროგნოზი

სინათლის და ანარკის ოპანას

როცა ამ ორმოცი წლის წინათ ვ. ი. ლენინმა მწერალ ჰერბერტ უელსთან საუბარში განაცხადა, სულ მოკლე დროში ჩვენი ქვეყანა ელექტროფიკებული იქნებაო, უელსმა მის სიტყვებს უტკიბია უწოდა.

არცთუ ისე დიდი ხნის წინ ვ. ი. ლენინის სახელობის ვოლტისკის მიღროელექტროსადგურის სამანქანო დარბაზში შევიდა ამერიკის მეურნეობის შტატების ერთ-ერთი „ელექტრული მიფუ“ — დეტროიტ ედისონ ელექტროკომპანის პრეზიდენტი ნატანი სისლერი. როცა მას ჰკითხეს, როგორ მოეწონო ვოლტისკის ბუმბერაზი, მან უხმოდ მოინადა შლიაპა და მდებარე დაუკრა თავი მოგუეუენ აგრეგატს.

სამბოთა ხელისუფლების ორმოცდაათი წელიწადში ჩველი ინტელისტი ფანტასტის ურწმუნობა და ამერიკელი „მიფის“ თავის დაკვირა, ორმოცდაათი წელიწადში ნატანა გლბერტი ჰქმის მარადიულ წყვილადი გაბრწყინებული პირველი ელნათურების ზეიმი და გოლდენს გიმრების — დნბარობისისა და ზაქების მშენებელთა დიდება, ამ წლებში ჩავეტია გეგანტური ნაგებობანი ვოლტისკ — კუნიშიშეისა და ვოლგოგრადის ელექტროსადგურები და კოპაგშირის სიამაყე — ბრატსკი, მხოლოდში ყველაზე მშლავი ელექტროგადამამუნი ხაზები, რომლებშიც ძაბვა 500 ათას ვოლტამდე აყვანილი, და პირველი სამკოთა ატომური ელექტროსადგურის 128 პატარა, მაგრამ ზღაპრული ძალის მქონე უნარის ჩინირი.

უქმელს დროში იცნობდნენ სამყაროს შეიდ საოცრების. მაგრამ განა შეიძლება რომელიმე მათგანის შედარება ჩვენი თანამედროვეების მიერ შექმნილ უდიდეს საოცრებასთან — კრა-

ესოს გამომოინებელთა მაძიებელი არი, ელექტრომაგნურვილობის საკითხი მინც მუდამ უნებნებელიანებს საკითხად მიანება.

„ელექტროფიკაცია, — ნათქვამია პარტიის ახალ პროგრამაში, — რომელიც კომუნისტური საზოგადოების ეკონომიკის მშენებლობის ლეგს წარმოადგენს, წამყვან როლს ასრულებს სასაბოთო მეურნეობის ყველა დარგის განვითარებაში, მიოლე თანამედროვე ტექნიკური პროგრესის უზრუნველყოფაში“.

პარტიის პროგრამა ამტკიცებს: უზრუნველყოფილ უნდა იქნას ელექტროენერჯის წარმოების წინაგამსწრები ტემპები. ქვეყნის ელექტროფიკაციის გეგმა ითვალისწინებს უახლოეს ათ წელიწადში მრეწველობაში ელექტროენერჯის ოთხმეტიმას სამჯერ გადიდებას, ენერჯეტიკადი საწარმოების ფართო მშენებლობის იაფი ელექტროენერჯის ბაზაზე, ტრანსპორტის, სოფლის მეურნეობისა და ყვავცხოვრების ფართო ელექტროფიკაციას. ეს გეგანტური ამოცანა შესრულებული იქნება 1980 წელს, როცა ძირითადად დათავილება მიოლე ჩვენი ქვეყნის ელექტროფიკაცია.

პირველი ათწლეულის ბოლის ელექტროენერჯის წარმოება გაიზარდა 900-1000 მილიარდ კილოვატსათამდე, ხოლო მეორე ათწლეულის ბოლის — 2700-3000 მილიარდ კილოვატსათამდე. ეს ენერჯია საკმარისია იმისათვის, რომ მიწისქვეშა 27-30 მილიარდ კილომეტრი სიგრძის ქსოვილი, ახუ 500-ჯერ უფრო გრძელი, ვიდრე მანძილი დედამიწიდან მარსამდე, გამოქსეფს 230 ტრილიონი ტონა პური.

წარმოვიდინოთ სამბოთა ხელისუფლების წლებში, 1980 წლის ჩათვლით, ელექტროენერჯის წარმოების ზრდის დიაგრამა. მიე-

მარკინდამ მარჯვნივ: უნანს უფროსი ვ ჩავოტამანი მშენებლობის უფროსი ვ დედანი, მკანისბელელ სამსახურების სამმართველოს უფროსი დ. ლენტი, მაყარაი ინიერტი ვ. შატავაიანი.

ფოტო. ო. თურქიაანი.

საქართველო

ბუნებრივი

გარდახნის ველზე შენდება რესპუბლიკის დიდი ჩირაღდანი — თბილისის სახელმწიფო რაიონული თბოელექტროსადგური ეს იქნება მძლავრი და უწყვეტი ენერჯის წყარო, რომელიც კიდითიღმედ გადასწვდება მიწის საქართველოს, უფრო სწრაფად და მაღლიანად ააშუავებს ფაბრიკებს, ქარხნებს, შახტებს, უფრო მეტად გაასხივონებს მშრომელთა ბინებს, კლუბებს, ინსტიტუტებს.

მხოლოდ მეორე წელია, რაც ეს შენებლობა მიმდინარეობს და უკვე შეაფიოდ ჩანს ამ ენერგეტიკული ბუმბერაზის პროფილი. შედარებისათვის ვიტყვი: თუ რესპუბლიკაში აშუამდ მოქმედი ყველა ელექტროსადგურის ყოველწლიური გამოშუავება მ მილიარდ კილოვატ საათს აღწევს, მარტო ეს სადგური მ მილიარდ 800 მილიონ კილოვატსაათს მოგვცემს.

ენერგეტიკა სახალხო მეურნეობის გამოძაფრებელი ძალაა. ენერგეტიკული შენებლობის ჩამორჩენა სახალხო მეურნეობის ჩამორჩენის ერთ-ერთი მთავარი მიზეზია. ამიტომ არის, რომ ჩვენმა პარტიამ ამოიკანაღ დასაბა ენერგეტიკული შენებლობის გამსწრები ტემპის უზრუნველყოფა. უკვე დაწყებულია ამერკავკასიის ყველაზე დიდი და მძლავრი ბიდროელექტროსადგურის — ენგურბების შენებლობა. მარტამ ჩვენს სახალხო მეურნეობას მის დამოკიდებამდე არ ძალუბს მოთმენა. საიდან, რომელი წყაროთი დავაკმაყოფილოთ მისი მოთხოვნილება ელექტროენერჯით? თბოელექტროსადგურების შენებლობით ეს სადგურები გაცილებით მოკლე დროში შენდება, მაგრამ სახალხო მეურნეობას მათ მიერ გამოშუავებული ელექტროენერჯის ერთეული უფრო ძვირად უჩვენს, ვიდრე ბიდროელექტროსადგურის მიერ გამოშუავებული ენერჯისა. ამ სიძვირეს საწვავის ხარჯვა იწვევს.

ამჟამად საქართველოში გვაქვს მეტად იაფი საწვავი — აზერბაიჯანთან მიდებულ ბუნებრივი გაზი. აი, ამ ბუნებრივი გაზის ბაზაზე შენდება სწორედ თბილისის სახელმწიფო რაიონული თბოელექტროსადგური.

როდის ააშუავდება ეს ენერგეტიკული ბუმბერაზი? როდის შესძლებს დენის მოცემას?

შენებლობის უფროსი კ. დადიანი, მთავარი ინჟინერი ზ. მაჭავარიანი, შენებებელთა მთელი მრავალრიცხოვანი კოლექტივი ერთხმად აცხადებს, რომ სადგური სამარწყველი დახმულულების დენს ჩვენს რესპუბლიკას მისცემს მიმდინარე წლის ბოლოს.

— ჩვენი სიტყვა და საქმე განუშორებელია, — გვიხიზა შენებლობის მთავარმა ინჟინერმა ზ. მაჭავარიანმა, — გამოვდილებაც ვავაქვს საამისოდ და პატრიოტული თავ

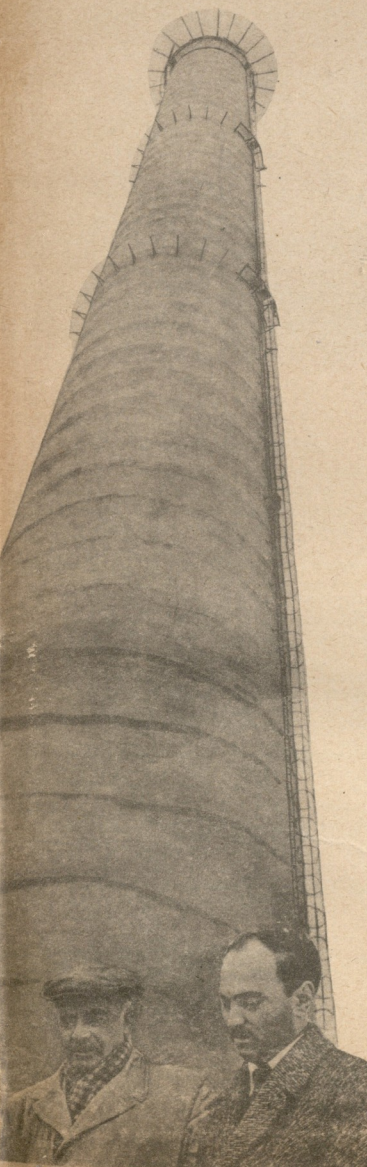

მოყვარეობაც, რაც მთავარია, გვეყვანან შრომის მარჯვენადლოცვილი გმირები... აი, გავიაროთ სამშენებლო მოედანზე და საკუთარი თვალით დარწმუნდებით ამაში!

...შენებლობა უკვე იქამდეა მიყვანილი, რომ თუნდაც დღესვე შეიძლება ელექტროსადგურის მოწყობილობა მინდაცის დაწყება, რასაც ვეიღარ-რავ თვი ვეყოფა. უკვე დადგმულია კვამლხაენი მილი, გამართულია საერთოქვე ქვაბებისა და სხვა დანადგარების საფუძვლები, ამთავრებენ კომუნკაციების (დენსადენების, წყალსადენების, პაერსადენების) ქსელის მოწყობას, ხილურა ამწის საყრდენების აღმართვას და ა. შ.

სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს წყალსამურნერი სამუშაოები. ეს სამუშაოები ახლა შენებლობის „ვიწრო“ ადგილს წარმოადგენენ. საქმე ისაა, რომ ელექტროსადგურის მუშაობისათვის საჭიროა წამში 26 კუმბერტი ტექნიკური წყალი. ეს ისეთ მდინარეს უდრის, რომელსაც ადვილად ავირ გადამსაგვს კაცი. სადგურისათვის ასეთი რაოდენობით წყლის მისაწოდებას უნდა საქარო ფართო მასშტაბის ბიდროელექტროსადგურის მუშაობის შესრულება მეტად მოკლე დროში — გაზაფხულამდე, რათა დროზე გაუშვან საწრყავი წყალი და ერთი საქმის გაკეთებით სხვა სახალხო-სამურნერი შენებლობის საქმე არ შეაფერხონ.

შენებლობის ხელმძღვანელები დიდი სიყვარულით და პატივისცემის გრძობით აღნიშნავენ მოწინავე შენებებელი მუშების და ინჟინერ-ტექნიკოსების თავდადებას და მზაყოფნას თუნდაც დღეღამე შუუსვეტილებად იმუშაონ, იღონდ უზრუნველყოფონ ელექტროსადგურის დროზე ააშუავება. ეს მოწინავე შენებებელი არიან: გომარბატურე ივანე ზიაბუკინი და ზურო ვაგნერიან ბერიაი, მებეტონე ვლადიმერ დუღგარო

ვი და კალატონი ვანი ფრიდონიშვილი, ინჟინრები—როსტომ ვაჩიჩილაძე, ვანო ჩიხლაძე, აკაკი ლაბაშვიდი, გურამ კასრაძე, რევაზ ყაფლაშვილი, დიმიტრი უფლისაშვილი და ბეგრის სხვა.

* * *

კიდევ რამდენიმე თვე და გარდაბნის ველის ხედს დაამშენებენ მის ერთ-ერთ კუთხეში აღმართული მძლავრი ელექტროსადგურის სილუეტი. მშენებლობა წარმატებით მიმდინარეობს. სადგური დროზე გადმოცემა ექსპლუატაციაში. უკვე შექმნილია ელექტროსადგურის დირექცია; რომელიც აღვიწვთ იმყოფება და თვალ

ყურს ადევნებს მშენებლობის მიმდინარეობას.

ელექტროსადგურის დირექტორს ვლ. აბაშიძეს და მთავარ ინჟინერს მ. ბარბაქაძეს ეკვი არა აქვთ, რომ ამ წლის ბოლოს საშუალება მიეცემათ მივიდნენ პულტთან, ჩართონ აგრეგატები და აანთონ ველზე ჩვენი რესპუბლიკის დიდი ელექტროინჟინრები.

დ. ლომთაძე

ახალ წელს ჩემი მეგობრის ვანო ხანდაველის ოჯახში შევხვდი. ვანოს ბავშვობიდანვე ვიცნობდი. ერთი გულაღალი და ხელგამრჭე გლეხკაცი იყო. მხრებგაშლილი სიარული იცოდა, მეზივით ხმა ჰქონდა და შუქჩამდგარი დიმილი. სავა სოფელში ვინმე იყო, იქ ერთი ვანო ხანდაველიც გახლდათ. ვახლდათ-მეთუ, ვამბობ იმტომ, რომ მერე ომმა ჩამოლეწა მხარი, დაუბორკა ადამიანი ნაიჯი, დაუხანძრა კეთილი დიმილი, თუმცა მის ძველვანობას მაინც ბევრი ვერადიერი დაკლოდა.

ახლაც სუღრის თახს უწის ვანო, ხელში პაპისეული ყაწვი უჭირავს და ცალი თვალი ცოტა უსიციცხლოდ ჩახუტვია, სამაგიეროდ, მთელს სახურე უწინდებურად კეთილი და ბედნიერი დიმილი დასთამაშებს.

— ეს გაუმარტოს... — ვინ იცის უკვე მერამდენე ილოცება ვანო და ძველი წულონადის ყველა ბიჭს ამ სამი მკლავის სიგრძე ყაწვი აბრისობს. გახურებულ სხამო ვარია. ტრაქტორისტთა შრიგადიერი პახუანნი წყალობა თავისი განთქმული შერატითი შრავალამერის აწევს. ჩვენს სხით ბანს ვამლევით, სცავა ჭერი ახლებდა სახლს.

მერე დარბაზში სოფლის ფოსტალიონი ძია კაკოლა შემოიბის, შემოიბის და კარებთანვე არუისა და ეთნვისიგან ჩაბრინწული ხშით შერევაქაბის:

— შვილიშვი კელი მოგჩაო, ხალხო, მშვიდობისაში... შუკით და შიშხა-რული არ მოვიგალოთ ღმერთოში..

კაკოლას უურბიანი ჭული ახურავს, ტანზე გაქურდული ტყაუბი აცვია. ჭუბლიც და ტყაუბიც თოვლი ამოჰგანგლია. ცხვირი ბოლოც მიუვაგს, უკბილო პირზე უღლაშებთან უარდის მაწია ლოლუება ჩამოკონიარობლია. სიცლითა და შერბახილბით ხეხდებით. ყველა ერთად ვინვეიც სუფურზე. კაკოლა მეკვლევ გახლავი და ვანოს ჭალაბობა საწილის არყითა და გონიანით ეცებება. კაცუნდარა ფოსტალიონი უკვე ვერანადა შეერწილდებულელი. მოქარგული ერთი გვადლოცავს ახალი წლის დღეობას, არავს წრუტს და გონიანყის ლტევით თვალეწამოკეტილი მიდის შავიდასთან.

— შახალტულო ნობითა მომობრთვითა, ვანაწე, შახალტულო.. გულმა ვე-ღარ მომიბინა და... ჭანა შორიდან კია გამოვანდინო, ბა..

ვანო ხელში ატრიალებს ერთიბერო შუკრულას და ვაჯულოვად იცინის — ეს რანაირი ნობითა, კაცო, შეტი აღარ ემტებოდით ჩემთვის? შუკრულა პაპისოსის კოლოფი აღმიწინა, ჩვეულსბრვი „ბელმოორკანა-ლის“ კოლოფი.

ჩვენ ჭერ ღიმილი ვერევა ხანზე, მერე ყველა ერთად ვიცით. მაგამ ვანოს არ იცინება. წარბშუკრული, გოგანებული დასტეკრის პატარა ბარახოს, რომელიც ამ ნობათს მოხულოა, და მდებარეობსაგან ის ცალი, ჩახუტული თვალიც კი უწილდება. სიცილი წყდება. მშვიდობიანი შეცნებითი მასხან-ძეილს და ველარშერი ვაგვივია.

— ეს მართლაც კარგი ნობითა, ჩემო კაკოლა, — დაგუდული ხშით ეუბნება ვანო ფოსტალიონს, — მართლაც კარგი ნობითა... ჰმ, საცდათა ბირდა-პირ, რამდენმა წელმა ვაგულ, რამდენმა წაუბმა ჩაიარა..

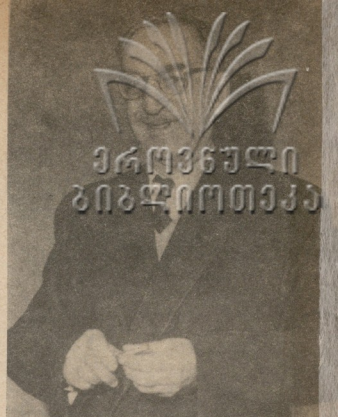
კოლოფი ხელიდან ხელში გადადის. ჩვეულბრვი, სრულიად უბრალო კოლოფია, შვი მხოლოდ შვიდი ღერი პაპისოსია, შვიდად შვიდი, უცნაური საჩუქრითა.

— ვაგვირე, არა? — ეღიბება ვანოს, — თვენე იცინოდით და, ამ პაპი-როსმა ერთხელ მე და ჩემი ამხანაგი სიგდილს ვადაგვიჩინა... არა, სულაც არ გებურბრბით... ზოგჯერ მართლაც ხელება თურქედ ცხოვრებაში ასეთი ხაო-

ნიშნები

ქართული

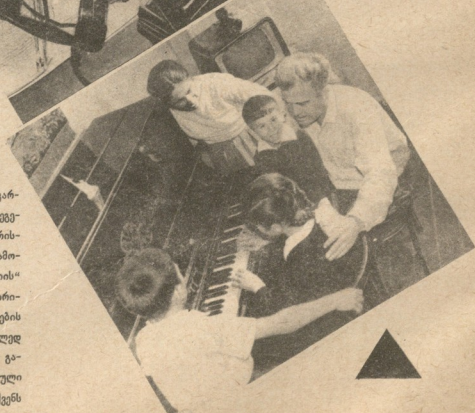
მარცხელი გიგაქიძეთაძე

ჩვენ

— ვუსურვებ ჩემს თანამემამულეებს ყოველივე სიკეთესა და ბედნიერებას, საუკეთესო სურვილების განხორციელებას, — გეთხრა სსრ კავშირის სახალხო არტისტმა ვერიკო ანჯაფარიძემ, — პირადად მე ვოცნებობ 1962 წელს ვითამაშო საუკეთესო თანამედროვე ქართულ სპექტაკლში ერთ-ერთი საუკეთესო როლი... თუ გაჭირდა, ამ საოცრებო როლს კიდევ 1962 წელიწადი დაგელოდები.

— თქვენ ჩემთან ხართ? — გოცნებით გვეცხობა თბილისის ავტომატური ტელეფონების სადგურის უფროსმა აკაკი ვაჟაყვიძემ, რომელიც ერთდროულად ხუთ კაცს ულაპარაკებოდა ტელეფონით, — გაგიფიქროს, არა გვაქვს არც ერთი თავისუფალი ნომერი!.. ააა! სახალხო ინტერფონის მოხმობაში? ბოდიში, მეგობრებო!.. რა უნდა გითხრა, ვისურვებდი, რომ მშობავალ წელს გველა თბილისელისთვის საკუთარი ტელეფონით მიგველოცის მათი სურვილების ახდენა.

ბევრმა თბილისელმა ვადაწყვიტა კარზე მომდგარ 1962 წელს ჩემთან შეგვხვების, — გეთხრა რესტორან „ინტურისტის“ შეფ-მართველმა, მისკოვმა გამოცემული ცნობილი წიგნის „კულინარიის“ ერთ-ერთმა თანაავტორმა შალვა გოციჩიძემ, — აი საცაა სახალხო სურფების გაშლა უნდა დავიწყეთ, ამიტომ მოკლედ გეტყვი: მეგობრებო, მშვიდობისა და გამარჯვების წელი დაგვიდგება, სხიარული და ბედნიერება დაგვებედოს, თქვენს ჭირადილებასა და ძვიობებში კი ისეთი კერძები გამოგვეთვინებინო, რომ სულ თითები ჩაკვირდითო!..

— აი ჩვენი სახალხო ინტერფონი, — თქვა სახელგანთქმულმა მეფულადმამარა ფასკულიამ და ოჯახის წევრებთან ერთად მხამურკობილად დაგუგუნა მხიარული სახალხო სიმღერა.

ადადების ნივთ მუხტელმწიფის ახალი წლის მომარნებამდე ორიოდ საათით ადრე ვეწიეთ და ფუნაღლისათვის მცირე ინტერვუ ვიზიოთ კითხვაზე, თუ რა პრეზენტების დასტრიალებს მისი ფერტი სახალწლოდ, რა უახლესი ამოცანა აქვს დასახული, კეთილი ღლიბით სახუტაბადრულმა მცენიერმა მხარეოდ მოგვით:

— პრეზენტმა ის არის, გააღვფებთნი თუ არა მუდღი ღღის ცღვერბითა და ნაჭრის ხის მორთვა-მოკახნით მოქანეული ჩემი პატარა ცვტირები ტელევი და მართინ, ტბილ ძილს რომ მსქემთან. არადა რა ფუნაღა მათ სეულ დღითი, როცა თავინან პაპას სავედრებრბით ამასებრბ, ახალწლის მოსხლა რატომ გაოფგაბარე. სწორედ ესა უახლესი ამოცანა. სხვა ამოცანებს გააფწვეტებუ ზრუნვა კი, ნება მოხბობ, ორბოდ დღით მარც გადადოდ.

ამის შედგე ჩვენმა ძვირფამმა ნაიომ სახალწლოდ გაწვობილ სუფრასთან მივეწვია და ღღინს ტანნივი შემოვთავაზა. ავამად შეთვა ახალწლის სადღღღრტლო.

მოუღღღღღღობითა და უცნაური შემთხვევებით არის აღსაქმე ახალი წლის ღამე ერთბრბი ასეტი უცნაური შემთხვევის მოწმენი ჩვენც გავხბოდ.

ცნობილი კაროკატურისტ და მფობრული შარტრის ოსტატის გიგლა ფირცხალავას ბინაზე მისხლისანავე გამოცბულები შედღღეთ, როცა დაღინაზე, რომ მფობრული შარტრის ოსტატი გიგლა ფირცხალავა გაფაყიყებით ხატავა კაროკატურისტ გიგლა ფირცხალავას.

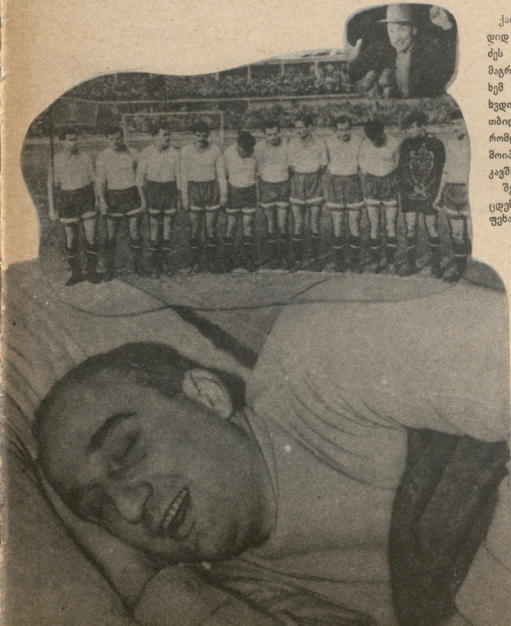

— ჩვენ, როგორც სატირბ-კო-უმბრისტტბ, — გვიბთრა ორივე გიგლამ ერთად, — გავსურს ახალ წლის რაყ შეიბღღმა ნაკლები კაროკატურებუ და ფეხბატის და რაყ შეიბღღმა მტბი გვაგვებუ მფობრული შარტრის გიგრბი.

ფიგრბობით, რომ გამოჩინილ მსატარის ღღი გუღღღღღღ ტრადიციულ პალტრასთან ვიხბადღღით: მილოღინი არ გაფეწმაროდდა.

— თუ გავიყვრბდბთ, — გვიბთრა გამოჩინილმა მხატვარმა ღღი გუღღღღღღ ტრადიციულ ფუნჯის მავიერად ჩაქურისათვის მოვიდა ხელი, — ჩემს ყოველ ახალ სურასი ღღრბობით ვოწებ, ჟერ ტბილის გადასაქბმ ჩარბის ვაყებუ ხოლმე. ახალი წლისათვის უკვე რამდენიმე ჩარბიოზე გადაცბიმე ტბილ. რას დაეხატავ? ამას უკვე დრო გვირუნებს. 1962 წლით სხვა წლებზე ნაკლებ მოსალოღინი როღი იქნება ჩემთვის.

კართული ფეხბურთის ამიდგარას და ღღი გუღღღღღღღი ტრბის მარჯალაძის იქინა დაგაბრბე მისი გაღვინება, მაგრამ... მისმა სასბობით მომღღმარმა სახემ ხელი აფეაღებინა გაწრბახეზე მივეხდით, რომ ჩვენს ტრბის ქისზმბრბიდა თბოლისის აღინამბის ფეხბურთელები, რომლებმაც 1962 წლის ბოლისდაბოლისი მოიპოვეს პირველი ადგილი და საბჭოთა კავშირის თაბის მფლობელებიც გახდნენ. შევეწინადა, ტრბის ძილმღი არ წამბის-ღღღინდა საბჭუდისწერი „მაგრამ“ და ფეხბურთით დატრბე თბის.

— სახალწლო ინტერვუ? თუ ხაბირი გაბეი, მაცღეთ, ვნაწილებო, — მოგვმართა შეწუბებულმა აკაკი კანტალიანამ. რომელსაც მუღღღე სახალწლო საყიდლებზე აფხანინდა. — ზომ ხედავო, რა ზეღნიერ დღემი ვარ? მრეე იყოს, მერე!

მაგრამ ჩვენ გადაწვევბილი გვერბდა, რადაც არ უნდა დაფეწდბობდა, მარცხ აფეწლო სახალწლო ინტერვუ ჩვენი სასიბღღულო მსახობისაგან და ფეხბურთე გავგვით მას (ბ. გ. 13).

ნიერულად ვერ დაგიმტკიცებთ ამას, მაგრამ პრაქტიკულად გიორგებთ, ოღონდ ცოტა დაგვაცადეთ, ხელს ნუ შეგვიძლით.

— მამ თქვენთან არ იმლით?

— არც მოვიმლო, თუნდაც დღესვე მომხსნანი!

— და ფიქრობთ, რომ რაზე გამოვივით?

— ვფიქრობ რას ჰქვია! ოღონდ წელიწადი დაგვაცადეთ, ერთი წელიწადი... ზოტკინების არაფერი უთქვამს. სათითაოდ ხელი ჩამოართვა მცესტარებს და წელი, მძიმე ნაბიჯით წავიდა მანქანისაკენ.

• • •

გადიოდა დრო. მეცხტარეები ყოველ დღე ელოდნენ ქალაქიდან ჰქვა-ქუხილს, მაგრამ ყოველთვის მიწუნდნო დილა თინებოდა. არ ჩანდნენ კომისიები, არც მეცხტარეები ამხედრებულან ძველანაგვლი მწყემსების წინააღმდეგ. ადრე ერთი წელიწადი გავიდა, კიდევ ერთი ადრეული დილი მიივსო და კრინტიც არავის დაურჩა. გიორგი ჩალაბაშვილის ბრძედანი მესამე დღეც დათვარდა.

მწყემსები სისარულს ვერ მალავდნენ, დაიჭიდნენ და ასარულეს კიდევ. ვიწრო ბილიკები უკვე გაიარეს და ახლა დიდ

— რა გამარჯვებაზე მეუბნები, კაცო, გამაგებინე!

— აჰა, წაიკითხე!

თამფლომარზე ხელში გახვითი შეაჩნა და თითო ნ. ს. სრუმივის მოსხტების ის ადგილი აჩვენა, სადაც ეწერა: „თქვენ მოუშინეთ ივანე ნიკიტას ძე მალაშენკოს. მან გამოიყენა მოწინავე მეთოდები მეცხტარეობაში და 1958-1959 წლებში ყოველ ას დედამცხტარე მიიღო სამს სამცხედეთითმტკი ბატკანი. ჩვენ ვამაგობთ ასეთი აღმამანგნი“.

გიორგიმ ისე დიდამდ ამოსუნტა, თითქოს მთელი ძველი ფიქრისა და დარდის გაქარგება მიიღწო. ბრინჯაოსფერი სახე სისარულით გაუბრწყინდა. დაფიქრებულით გამოვიარა და კოლმურენების კანტრიდან და ცხენს მოასტა. შარაზე მალე მიწვდა სადავამეშველები ცხენის ფლტკების თქარათქერი.

იმ საღამოს ცხვანი ადრე გამოიკვს მინდვრებიდან. მწყემსებს დათუქული ქონდათ ოღენსაში მალაშენკოსათვის ბარათი მიეწარათ.

ბინაში დახრწნილებს თადარიგი დაეჭირათ: დღედაცხტარეთის უკვე შეუზღდათ კომბინირებული საკვები და თითხვე კვლს განსწორე გაეკუთრულ სას დარტში ჩავყარათ. ბატკნებისათვის ამრეშეშეითი რბილი ბალახი გაეფრინათ.

ბიორი ხეაშვილი

უხეუხე

გზაზე უნდა გასულიყნენ. მაგრამ გიორგი მჭედლიშვილს მანინ არ ასევეინდა ფიქრი: იწნებს ის ძველი ნაპერწკალი დეიდუბა და მებოიით დატეტატდეს თავსუთ.

• • •

ფერმის გამვე იმ დილით კოლმურენობის თამფლომარესთან იყო დაბარბუქალი კაბინეტის კარი შეჯიო თუ არა, სოხო ბუკამიოლი სკამიდან წამოიჭრა, ხეღამიოლი გაქვანა მისვენ და მსასავით ჩაყრა გულში.

— შერ ტენაცვალე, გიორგი, შენა გამარჯვე, გეიმარჯვე...!

გიორგი ჩალაბაშვილი გამარჯვებული კაცის სიამაყით იღვდა საბატკნეთთან და თვალს ვერ ამორებდა „უკანითი შეიღებს“, რომლებიც მოუხუნრად ცქმუტავდნენ, კურსტრობდნენ.

...მწყემსები მავიდას შემისხდომოდნენ, საამოდ ვეზერებდა დუქული გარევი კი ინგფარი ოდვა და სუსხინათ ქართი ზუზუნებდა.

გიორგის ქალაღი და ფანქარი დაუდგეს წინ, კარგად გეტრებდა აზრის გამოთქმა.

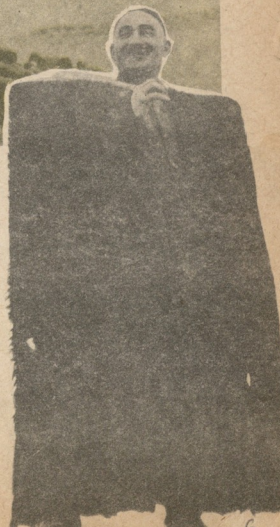
მწყემსები ტირის ოფლში გაიწურნენ, ადრე შეავსე წყრილი დაქმუნეს და ლუმელში შეავსეს. ეველაფრეზე უნდობათ მოითხოოთ წერილში: მძინაზე, ადრეულ

დოლზე, მიბავლის გვერებზე. ოჯახზე მწეშურ ცხოვრებზე, ხამთარზე. და დაადარან ფერმის გამვე ცისფერი კონვერტი სათუთად ჩაიღო უბეში.

— როგორე კი ჩახალ სოფლში, მამინვე გახავნე. — შეახსენებ მწყემსებმა რისფერ ნიხლში იწენენ მებოი. ზღაწენით ამოდიოდა ინენრის მზე. მხედარი ბილიკ-ბილიკ მიაქნებდა ცხენს.

ბილიკები კი ობობას ქსელეითი არის დახლართული ალუნის ვულზე, ის ბილიკები, მწყემსებს რომ გაკვალავთ. ისინი ივალკებთან, ტრქელდებთან, მოყლდებთან და დიდ ტვას ურთფედან.

გზა ფაროთა და, ვიდრე თვლი გასწვდება, არასად არ უტყდეს.

რეაქციული

პირან მახიზილი

1857 წლის დსაწყისში იმპერატორმა ალექსანდრე მეორემ გამოცხადებდა, რომელიც კონთვის ატალიურების ითვის მიწინააღმდეგა. ამავე ბრძანებით მეფის თანმხლებ ცეტონს რაზმი ეწედა „მისი უღებულუბრების საკუთარი კონთი, რომელიც კონთვის კავკასიის ესაღდრინა“.

კონთვის მეორე იტალი რჩადღობი კავკასიის მთიულისმაცანი, ძირითადად, აცხადებოდნენ ან სუღბეობდა. მესამე იტალი შემდგომი იყო გრა-ბელაქანის ოღონისა და კასპიპირების მხრის ოღეპისაცანი, მეოთხე — ათორკავკასიის მუსულმანური პრივილეგიების წარმომადღენლებისაცანი. ესაკადრინა შედიოდა კასჯა-თ დივიზიონი.

კონთვის პირველი იტალი ჩამოყალიბდა თბილისისა და ქუთაისის გუბერნიების ახალფარდებიაგან.

აღნიშნულ იტალიში სხვადასხვა დროს მასებრინებო: ლევან დავითის ძე გუგროვი, ანდრა დავითის ძე დადიანი — შემდგომში ცნობილი მოგადრეკ, კონსტანტინე დიმიტრიძის ძე ტრიათაყი, გიორგი და ივანე სავერდის ძე ნაყამიძები, სიმონ დიმიტრის ძე მიქელიძე, სიმონ ქაიხოსროს ძე აბაშიძე, ელვაზარ ივანეძე ძე ბეგინიშვილი, გრიგოლ კონსტანტინეს ძე გვათაყ, დიმიტრი ივანეძე ძე ამილახორი, გიორგი მიხეილის ძე იმერტალიშვილი, ნიკოლოზ და ალექსანდრე ვლადიმერის ძე ამილახორები და სხვები. ქართველთა პირველი „ოგეღის მეთაური იყო იმ დროის პოპულარული ზოგარი ილია ზახალის ძე ჩოღოთაშვილი, ხოლო კავკასიის ესაჯადრინა პეტრე რომანის ძე მაკრატოი-ნი მეთაურობდა.

1858 წლის თებერლიდან კონთოღე-

მი ცარსოკო სელიში გადაციგენეს, ამის მიუხედავად, ისინი პეტერბურგის სმირი სტუდენტები იყვნენ, სადა სააღღებოდ ან საბატო სტუდენტთა მიღება-გეგმარებრებისათვის ჩადიდინენ. 1858 წლის მაისში ისაკის ტარის ექრთბიების აღღებში პირველად გამოიღენენ ქართველები, რომელთა შორის ვაკატრული ჭაჭვაჯაბის შვილი ნიკო დავიდიძე იყო.

ქართველი კონთოღები ატკობ მონაწილეთაში იღებდნენ უმადლები თანამდებობის უცხოელი სტუდენტების შუგულებში, ვაკრელებსა და გუგროვიტებში. ისინი განსაკუთრებულ ყრადღებას იმსახურებდნენ თავიანთი ბრწყინვალე მსყიდობით, მოგვარებულ იარაღით, წრიადა ყაწიბები, გაწერნილობითა და ისტატურის პრიაობით.

1873 წლის 15 აპრილს პეტერბურგს ეწვია გერმანიის იმპერატორი და პრუსიის შუგე ვოლჰელ პირველი — კანცლერ ბისმარკის, ფედერალური მოღტკეს და სხვა დიდებულთა თანხლებით. ვოლჰელმის ამაღის წვერები გრაფი ვლადიმერზე, პოლკოვნიკი ფონ-ღერსენ და ფინკანში იმდენად მოთბობდნენ ზამოხის სახალისი მოღებანზე ქართველთა პირითით, რომ მათ სპეციალურად მონახულებას რამზებში ატკატებულმა ვოლჰელმა კავკასიის ესკადრინის გიორგის ჯგრის ზუთი ვაკატორი პრუსიის წოიელი არწივის მიღებების დაკოღებდა დაჯიღებულთა შორის ივანენ რუბენ ლილიბერიძე, კონსტანტინე ცომაია და ივანე შერვაშიძე.

1873 წლის რუსეთს ეწვიენენ ირანის შაჰი ისარ-ყელინი, დიდი ეჯურიანი მირზა ჭუსეინ-ხანი, პრინციები და მინისტრები,

რომლებიც განვიფრდნენ კავკასიის ესკადრინის გაწერნილობით. კონთოღი მალე ისეთი პოპულარობა მოიპოვა, რომ მისმა ჭკამ უცხოეთშიც ვაკატორა. რუსეთში ჩამოსული სტუდენტები მათი ნახვა აუცილებლად მოგვლიდად მიანდნენ. მაგალითად, 1874 წლის 17 ანგარს ინლისიდან ჩამოსული უელის პრინცი ედუარდე VII და დანიის ტატბის მეგვიფორე პრინცი ფრედერიკი კოპეიტლი შეკვიფრდნენ კავკასელთა თაღაწვეტილ გირობით. რომორცე მისაღღებულ იყო, ამ სანახიანამ უღებლის მიაჭეტილებსა მოხდინა პრინციებზე წაი ერისხამდა აბრად, რომ ასეთი წარჩეკელი რამ ჯერ არსად არ ესახათ.

ქართველი კონთოღები რამდენიმე წელი გრთავლად იმსახურებოდნენ მეფეს, მაგრამ რუსეთის ემპერიული ბაღღებებელი რეფორმული ავი მალე კონთოღთა რიგებსაც მისწვდა.

ბ. მხიონიანი

გახულების 60-ამ წლებში ჩერნიშევსკის მეთაურებით „პეტერბურგის ცენტრმა“ ატკორად გაჩადა რეფორმული-განმანთავილი მძიმობა, რომელშიც პეტერბურგში მოწოდულ ქართველ სტუდენტებზე იღებდენ მონაწილეობას.

ქართველი რეფორმული-გემოტრატები, „პეტერბურგის ცენტრმა“ საბრძოლო შეპობისა და პირადად ჩერნიშევსკის დაჯიღებით, საგანმანათლებლო-რეფორმული სახაითის ოღეკა-მისხენებებს უტარებდენ კავკასიის ესკადრინის ქართველ რაზმებს.

თურქდღღებულთა ცროუნელ-განმანთავი-სუღებულთა იდეები უნდა შეგებანთ მუფის მცველ რაზმში, გული ავფრებინათ ცარხოსის გიროღებულმა 1860 წლის სწორედ ამ მიზნით დაიწყო ილია ჭაჭვაჯაბის ოღეკი „იანიშინარ“ ლაშქარსა თაგადანრეკვდა „განგაღობი“ ერქვა. ილიას სტუდენტობის პერიოდში მხიონია უნახავს კონთოღთა საზოგადო მსჯელობას და უსადლო სიმამდა, რამაც თავისი ასახვა კამოვა აღნიშნულ ლაშქარში.

ილია არა მარტო დასწრებით მათ ასპარეზობებს, არამედ მეგობრული დამიყოღებულებაც ჭიონია კონთოღებთან.

1874 წლის ანგის საქმეზე პეტერბურგში ჩასული ილია მიუღებს ატკომინება: „წარსულ ორმაასის განთოღებმამა დამატკატებ, ქართული საჯილი ვაკატრეკი, მშვენიერის სმდებელი, თარი და ჭიანური თშეჯეტებს, ჭეხე შუგმასს, მაგრამ ჩველბებზე ეს ქება უფრო მეწეინა, ვიდრე მისამ. მეჯავდაც მე მკაცისთანებში, მაგრამ რას უსამ ჩვეულებას, რომელიც რაკული უტკატეინა.“

რეფორმული-განმანთავილი სტუდენტები დინატრად ანახეტი, რომლებიც ქართველთა საინტერესო ოღეკა-საერთო უტარებდა. ევეთმოდ თაყაყმინის სიტყვით, გავსენები ცყარებლას და ქართველ კონთოღებს ჭრის მწერელი გრთულობისა — ყოღითა თამაყარებულთ, სოღო კონთოღთა ორტკატებრ-დაყაწიშველი დიდი ქაღვიკა და საქამეთელის პატრონი, ასე-რეკამში იყო თანამხლებელ სტუდენტბრამა. იგი გარკავდ იმინდა ქართულ ლიტერატურას, თავცანს სცნებდა ილია ჭაჭვაჯაბის.

ქართველი სამთოქაუნების მთავრეღებულ გროფიულ გრმინებებს უწამდა რილი ნაკულია. 1874 წელს ქართველთა ოფციელის წვერებმა აღარ იხურებდ მუფის სახსებური პრეტკენის ნინად 8 ქართველმა კონთოღმა ბრძიდებულად წრადღება მოხსენებობის მათიო განათავისუფ-

ლების შესახებ. ოჯახური მდგომარეობის გამო ისინი სამშობლოში დაბრუნებას მოითხოვდნენ. პრეტკენიში შენიღბული სახლი იყო მოტკორებული, ცხადია, რომ რვა ქართველი გროვი სახსებური უპის თქმის მიხედვით არ გაურჩებოდნენ.

რვა კონთოღი ერთბაშად მოითხოვნა ზემდგომი ინსტრუქციისა და ივთი მუფის ცეკი გამოწეკვა. გამოთხოვი გამოტრეკი, რამაც მისეზებას ერიადა, ქართველ რაზმებზე დიდი ზრამზიდან მიუღებდათ კონთოღების დავით ლილიანისა და გიორგი კირაღების, რომლებიც უკამოღღებინ ივანენ ცარიზმის პოლიტკატური რტეები. მუფის მცველ რაზმიდან განათავისუფლების რვავე პრეტკეტატები, რომლებმაც დაუყოვნებლივ დატკობეს სატკობი ქალეკი და სამშობლომაც გამოთმერენ. მიმდევარი წლის 12 მარტს ეს სამსახურბან დაითხოვდა და ირი განდგარის თანხლებით სამშობლოში დაბრუნეს სამსახურის ესკადრინის კონტრეტი გიორგი ციციშვილი.

1881 წლის 1 მარტს, მისი უღიღებულუბრების საკუთარი კონთოღი, ლევი-გვარდის კავკასიის ესკადრინის მთლიანად დამალუს და ასალი წეითი შეგებენ.

ბეგმას ყოფილმა ქართველმა კონთოღმა კალამს მოკავდა სელი, სამწროლო ასპარეზზე გამოვიდა და უტრანსიტობა დაიწყო. სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ უღიობიტა მთოვანი მხარში ამოღდა თურქდღღებულებს და საღისის სახსებური ხადჯა. მათ შორის ივანენ სასონი ასამი-ქე და გიორგი ანდრონიკაშვილი. ანდრონიკაშვილმა თარყნა რამდენიმე უჯოური პიესა და მოთხრობა, რომლებიც სამ-ქართველის სახელმწიფო მუშეკემის ხელსწრთა განთოღებებშია დაყული.

ნადვის ხეო, ნადვის ხეო,
რა გავგვახარეო!

გ. შიქაძე — ქოთანი

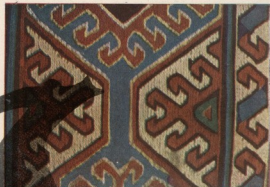
სამაძე

ქართული
პიზუნიტეზ

იმა სუზია

ჩანათის ან მხარისა და მხარეთ მხარეა
მორაბი მორაბისა და მხარეა, რომელი
მხარეა მხარეა მხარეა მხარეა მხარეა
მხარეა — მხარეა მხარეა მხარეა მხარეა
მხარეა მხარეა მხარეა მხარეა მხარეა
მხარეა მხარეა მხარეა მხარეა მხარეა

ბ. იაშვილი — ბეგი

მეკვილეა ტატი

ხორევი

გ. შიქაძე — სანძისები

ქან უვალი

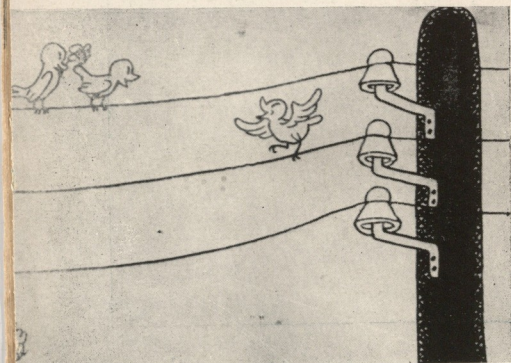
მტკივნეული კბილი!

— თქვენ ლაპარაკობთ ფრანგულად?

— შეხედე, ჩვენს კვირცხს რენტგენს უკეთებს!

— რატომ იღინით? დეკემა ფეხებში მილუტუნებს!

— ეი, თქვენ, ნუ კარნაბობთ!

— ჩემი არსებობის კიდევ ერთი დადასტურება.

ჩვენთვის

საბავშვო

წელ-წელა კრება სინათლე, ნახევრად ჩახნელებულ შოღდანზე მწყობრად გამოდიან ჩემოსლოვაკის ბაღელის სპორტსმენი მსახიობები. თბილისის სპორტის სახალისი უნწუნლის სპორტიულ წარბაქცი სანახაობა იწყება: „დედლების“ ნავარდ ვლტებუხის სახუმარო ცეცხვ ენაცვლება, თავზარდაშვეტი სრბოლა „იოჯინას“ კი „სტურისტი მეტეოქელის მოგზაურობა“... მაღალკატატურად ასრულებენ ცეცხვ „კრატოსტ“ ცერობის იოჯინის ჩემპიონები ფეგერობაში.

სპორტის ობტატები ვერა ზუხანკოვა და ზედნი დლოდინი. თბილისელი მასურებელი მოწონებით ხულებიან უთველ ახალ წო. შერს, რომელშიც პარმონიულად არის შერჩეული საუკეთესო ქორეოგრაფიული ხელოვნება და სპორტული ობტატობა... — მტვად სახასარულია, რომ სა. ქართველოს დედაქალაქის მწრომდებმა თავიდანვე ცეროსლოვანად მოიწონეს ჩვენნი კოლექტივის გამოხედვა... განაცხადა პირველი სახალდე

შენთვის

გან ეველი ცნობილი ფრანგი მხატვარი-კარიკატურისტი. 1956 წლიდან იგი კარიკატურისტი საერთაშორისო ასოციაციის „დობეს კლუბის“ თავმჯდომარეა. აღუბნის მინიშნებითი ანგონულია, რომ კლუბის შემქმნელებს შეფრულთ აქვთ მხატვრის მორალური პასუხისმგებლობა სწავლიდების წინაშე იბინი შთაგონებულნი არიან შხელობის, ძიშობის და საპაროლობიის იდეებით.

გან ეველით შხელო თავისი შივეჯუხობითა და კოდეფილურ ცერებრებით ამ იდეებს ეხმარება. შხე თავისი ცხოვრება საფრანკო, შინაშეულ სახეს დუკაგებრია, ასრულებს ერთად გაიარა ოჯახების შივე წლები და ობის შემდეგობის შივეობი. ეველი შიველი თავისი შემოქმედებით, დამუშავებული იქონია — არაგველებრივად ანაშახელოვ და ობმად ნაციონალურია. იგი ერთის შივეი სრულიად ახალი გახდის—დამომხმელო ნოვლის შემქმნელია, ზოლი შივეი შივეი—ფრანკული კარიკატურის შემქმნელია—დაიბნის და გაიარის ტრადიციების გამგრეულებელი. შისი სახატებელი შერჩეულია ხალხური იუმორი და თანამედროვეობის შექმნის მიზანი. უთველოდ იგი დამუშავებულია ტანტინად, მიუღვია აკაბრი ფილიონ ეველია. ტანტინი და ობტატობის ხელოვნება. ტანტინი—სახუმარო კოდეფიტი, ძირითადი ადულია მსახიობრივი ფიქსი ყახობი პათეტიკის და უთველოდ იცხოვრებს პირსახუმარის კონტრასტზე ნახავი და ტანტინი გლილი ერთ მხატვრულ ნაშრომში, რომელში შინადა გაურკვეველია რომელი ასრულებს წამაქვი რომს—გრაფიკა თუ ობტატობა.

ეველი შუქსანიანად იმპროვიზატორი და დემონტაჟული ფანტაზიის შემქნელია. შისი იუმორი არაგველებრივად მუხუბნის და დხვეწულია. ეველის პოეტური იუმორია და იუმორი მატერიალური მსოფლმხედველობის დამკვიდრებას ეხმარება. შისი სახალისობის ინიციაციონობის განსაკუთრებული უნარი შექმნის. იგი ერთი არაგველი სტილის ფეგელები დღლის რადაც უნიშნელო დებულებას: ადოლის ეველის ფეგელებს, აგრძელებს ან ამოცლებ ციქრის, უნიშნელოდ ასრულებს კირებას, რომაც არაგველებრივ გამოხედვლობას ალწეს.

გან ეველის მხატვრულ საშუალებათა არსებობა დიდი ადგილი უჭირავს ხუნს. მხოლოდ შუქსანიანი უწყვეტი ხაზი იბრწყება ღამის ორნამენტულ ხელოვნში, რომელიც ბრტყელ სივლეტს კი აკ უბნის, არამეი ანებებს სხეულის ფორმას და შიველობას.

გან ეველის გრაფიკისათვის დამახასიათებელი ორი პარალელური ტენდენციის—მხატვრული პოეტური იუმორისა და მკაცრი მამოლებელი პოლიტიკური სატრის არსებობა.

პოლიტიკური კარიკატურებში ეველი დუხნდობდა და მკაცრია. იგი ამ ტრადიციას თავისი მსხვერპლი ფიგურები ნაულის გამოსახვასე კი. დიდი კომიკური გიმიკისა, სახალისო შექმნის სფეროში ეველი დეველინება, როგორც ფრანკული იუმორის საუკეთესო ტრადიციების გამგრეულებელი.

გან ეველის გრაფიკაში აგრეთვე დიდი ადგილი უჭირავს ოლუსტიკიკის. ამის შესანიშნავი მაგალითია დოგონტენის არაქვის ოლუსტიკიკები. ამ არაქვის ორინეული და გულგრილი ტორი ანაგდეება ეველის შემოქმედების მანერს. შისი ოლუსტიკიკები ძალიან მხარბობა და უბრალოა. აქ იგი პირველად იყენებს ფერს, შიველი ტრადიციული დეფარული ანაშახი, ოლუსტიკური, სუფთა ფერი. სტრისის პირობითი გადმოშენ, ფერადეფილური ლატების რიტმული განლაგება იძლევა ძალიან სახიამოვნო დეკორატიულ ეფექტს.

გან ეველის თავისი შემოქმედებით გააკეთეს ფრანკული იუმორის საუკეთესო ტრადიციები. იგი მხატვარი—დემოკრატი, რომელმაც მკითცი დღის ვინ წინააღმდეგ და რაოდინ იბრტის. შიველი შისი შემოქმედება გამკველებულია ადამიანისადმი სიყვარულით, თანამედროვეობის სუბანური და პირველყოფილი იდეებით. მხატვარი სწავის ადამიანის, სწავის შივეობის, და სწორედ ხს რწმენა, ხს იბტიპიზმი არის შისი შემოქმედების მამოწამელებელი ძალა.

ეველ ლეონტიძენი.

ტო სიქტალის დამთავრების შემდეგ თბილისში საავტოროლოდ ჩამოსული ჩემოსლოვაკის სახელმწიფო ანსახლობის მხატვრულმა ხელმძღვანელმა ლიუბოლამ პერეკომმა.

ჩემოსლოვაკური ბალეტის ყანულზე — „ცერობის გულში“ მხოლოდ სუთილოდ წლის იტორია აქვს. ეს კოლექტივი ახუდად 45 კაციდან შედგება, დასის წევრების საშუალო ასაკი 22 წელს უდრის.

თავის არტობის. ხანმოკლე ისტორიის მობედავად, ანსახლობის დიდკერი პირველი გამოხედვა მხოლოდ და ცერობის ჩემპიონატებზე და იტორია მებდებელი მოიგია. ბალეტი „ცერობის გულში“ არაოლიცადურად მხოლოდ იმ მესამე ადგილზე თთვლება—პირაქის შერეობული შტატებისა და ვენის ბალეტის შემდეგ.

დასის წამუენია ძალიბი არაია: ცერობის იოჯინის ჩემპიონაში წვედელთა ფეგურულ ცეგრობაში ვერა ზუხანკოვა და ზედნი დლოდინი. ჩემოსლოვაკის სახუმარო ჩემპიონი ფეგერობა, ჩემოსლოვაკის ჩემპიონი ფეგერობა მხოლოდ იუმორისა და მკაცრის. ბალეტის უხუდად არის წარმოდგენილი ხალხური ცეცხვები და სხვა: ყოფითი სანახაობები. პირკობაში მუსიკალური ფესტივალით „პრადის ვახუსული“

მხატვარი წ. ნიგრაძე

„რავად მოვა იხე წავაო...“
გაგიფინია, მეტი არაა ჩემი მეტრის..
წავაო აჰ..

არა ბავონო, თავი მოგატყუოთ, არ აღიჭრებიან, არც უხებდებიან არა ზარდელი!
რავა ნიგრაძე, რად მინდა სხვისი, ნათქვამის ნათქვამი, ან წიგნები ნახევარზე მეტი მოგონიდან რომანის გახსენება; რავა, ხალხმართად და სამკაფლოთად ჩემი ამბავი არ მცეროვ?

ყველა-ფერი, ყველა-ფერი, ყველა-საგან მხოლოდ, მკვრივ ამ ერთი ცილა გოგონა რავა მიქნა ეს..
სად ვაგამოილა თუ არა, კი მე?

ხუთ უფთიან ცალბანს ილიანში შოთიეთი ვიდებ. ტალხში მირჩევი. პამელ დაფუთად დატვირთულ ურ. ვის კოფისთან ხელს რომ დავაკლებ, ღერძს ავიკლი, მაქანის ცალ მხარეს მართკო წიწვ..

აქნებ ის იფიქრო: „მე ვაჩაყრებ. გულს ვიღებ ხომ არ დაეპაჩარაო! ნურას უტყვრავად, ეგებრა გივთას „მოსკოვი“ და ავირ ვარ მე. იმას ვამბობდი: ში, სად ვაგამოილა. ვის რა ვუთხარა. სულა, თუ ჩემში სინდისია, ხული რომ შევუბერო ის გაუთლელ გოგონს, ბაბაყვერასავით ვაფუტავებ.“

კახის თვენი ის გვიწინავარ... მე-ბიას ქვეშის მეტი არაფერი შენახოს და დღის გამოქცევიანი მჭადის მეტი არაფერი მეგამოს ან კი ვის ვიკლებდი რომანის არ მჭადის წყლით ხული, არა მჭადის არ დღემამაყრე ტყვენი წყლები მოხელულობა აქვს თქვენზე წაღებულ ვიცილებ მას წინაი მიერო კლასის მძღოლის წინა. კი ვაგვიარა. ჩვენი კომპლქტის ვარავის ვაგვედებ ვეშობო..

რად ვინდა მეტი?
ვაგვიხვევ, ერთი დღის, მკრუფავები ვაგამოხვევ, რომ მიხვებთ:
— ვამაქობათა!
— ვამაქობათა! — ვამბობ ისე, რომ ზედღვ არ ვუთურობ და მინდა მანქანა ავაშეშო, რომ ვახალდის ვა-დასაქმებულად წაწვილი ბელი ვამაქობ. ეს ხმა ღრუად წაყნობს არც არც იყო. რა ვაუთო რომ მოელო მარა კლებით და ქალწულებითაა სახვტ, ეს ხმა მინაღ სტეპა. ჯერ

ერთი მე დღობ მჭეა და როცა მე-საღმებთან, დიტოს ვაუმარჯოსო, ან, დიტო, იცოცხლებო; მეროც, ეს „თი რადა? მე მამაღლითობი არ მელა-მარაკებინ, არც მე ველაპარაკები არავის.

გადავყავი თავი ფანჯარაში. ვხედავ, ვილასი კახა აფრიალდა მხოლოდ და როცა ძარას გარეთ დარჩენილი მეორე დღის მალდა ასწია, თავი ისევ კახანაში შევხედე და გვერდით მჭედო უფროს აგრინომს უდავილოდ ვაულებდი. მოთავარი აგრინომს კულ არ მგავს აგრინომს, რავარც ჩვენი. სასაღლით ვამეც მიტკნან. აგრინომს ხშირ წუება ნიკაიი აქვს და ხასაღლით ვამგებს არც ერთი. მეტიც, ისე რომ ძარასკენ არც მიხმობდავ, და ვიძიებ:

- დავაქით?
- წაღ, წაღი!
- არს უფროც, დიტო!
- გაშუღდა!

აქანადნენ ძარაზე გოგონები. ერთი ბონია იყო, დახალი, ჭკვილი, შრითის აგრინომს, იქნებ ვინმემ წამეუფაროს და მართლა ეტყარება, მეორე კოწონს წაღლით არინე, მესამე ისევ ის ხმა იყო.

— ვინ უნდა იყოს? — ვაგიფიქრე და მანქანა ავაუღე.
ნელა ავიდე სიჩქარე და ვახს ვაუღე. ჩია ახალი წაბიხობდა და აკაცია მუვავის. თითხანდა ვადაქნე-ტლი ვახს პირები. მაქანა მისჭრის და ლა ფანჯრებიდან აკაცია სუნი მცებს; ახე მჭინია მარა მანქანა ხერხ მოფრინავს.

არა, ვინ უნდა იყოს. მეტიც, რატომღაც ისევ ვიცილებ ჩემს თავს და მანქანას ჯაყუაში მოთავარი აგრინომს სახვედრისავე მარაში მომივად. დღემომ ადგული კახანაში, რაც არ უნდა იყო. უცხო ვილასი და მამაკის სამი ნიკაიი გეძინება თუ ეცხი. მინაღ კაც ხარ.

მღანდაცამდე ვიღმა მინაღ არ მომიბინდა და ბიძანი მანქანა ვაგა-ჩერე.

— ვაჭიბს ამანე? — შიოთხა აგრინომს, როცა მანქანიდან ვაგამო-დრომდი.
— წყაღს ჩავახსხა, — ვიპაი და ძარაზე ვაგამე. — გოგონებო, ახა,

ვედრო ვინებო მინა მანქანა ვახსეში შეგარბული. — თუ ვახს მარტენა მარტის თვალ მოვაგდე-ველა წაყნობია.

წელის ამბობდებო მეორე მხარეს ვადაქნე. უნდა ვინ მინაღეცა! სხე ავაფულ ვედრო და დობორუბობა. რა ვაჩრებო და ვეჭრე? რა ვა-გაქნე? ვადაქნეცამდე ვადაქნე ვილას გამხულებული ვაგონო..

პირამდე სახვტ რადიოტორში ერთი ჭეპა არ ჩახსულა, ისე ვადაქნეში მოე-ლა ვედრო წყალი ცვირიპორც მანს. ქანას და ვედრო იმ მხარეზე მოვარ-დე გოგონებს, სადაც ეს უცხო ქალ-დაღული იქდა.

— მანქანა აქამდე უნდა მოვიყვა-ნათი წესრავში — ჩამგებს ისევ ის ხმა ჭევიდან.

— არა, მართლა! — აქამდე მე და შუბლს ქვევიდან ავხედი.

— დაბი — ვამეჭრა მან დაქნე-ბული.

— დღავს ვაგიფიქრე... — ხვავა ღრის ილდაღდაცო, ახლა ვაგავიღებდა — თქვა და ჯაუ-ტად ვამხიწარა იმისხი თვლები.

იტბინარი არ ვაგიფიქრე, ასე ჯაუსუ-ხოდ ვაგრუნობა სიკვდილი იყო და ადგილიდან ვემშუბუღებულა ვა-ნობი:

— მეტს ხომ არაფერს ინებებო ამ დღლა აღიან?

— დიტო!
— ვაგიფიქრე?
— არს მართლაც ამ გოგონს?

ასხრადნენ მანქანაზე გოგონები და აგრინომსაც სახვედრის გა-დნობო კახის აგრინომს.

— ვინაა? — თავი ძარაზე ვინ-შე ვაგრებო მჭედომ და ადგილიდან მოწუვებოც დავაჭირე. ძარაზე წიღე-კილი იქამდე.

— ვინა? — მღვს ვაიწინე თავი აგრინომსა.

— ვინ და რა წიწია?
— აა — მინდა ვიცი ვაიწინე, — ახლად, უნდა აგრინომია..

— მეტი ვინა კიიიიიი... — დავი-ღრინე მე და მაქანას ისევ მოგუბამ სიჩქარე აღმობრინე ვახს ტხტხ ვაღებდა, ძარაზე წიღე-კილი, კახის მარტენა უნადაყრებუც მუშ-ტხტხ, მაგარა მე არავინი მეხისი.

კახისნე შემიხვედრე სწრაფად, წრას მარტენა მის კილით და აქლ-ბათ თავი მღვს ვაიწინე.

— ისეც შენი — ვინდა ვუნებანი, ახლა აღმა მწედავ მანქანა და ჩაის მჭკრებებო დეტორლ ვერდობზე ვაჭრად ვახს ვადაქნე. ვარდლ-ლმ ისე მოწუვებოც დავაჭირებუც მანქანა, მოთავარი აგრინომს ირთვე ხელით წინ მარტენა.

მანქანაზე ისევ აწივდნენ გოგონები.

— ვაი, შე ხასიცილდო..

— ვადაქნედა..

— კინად არ ვადაგეყარა!

— მოგარ, მოუცილე დიდმეშნს!

მთავარა აგრინომს კიიიი დაუ-წყო წყაღებო და ბოლოს, რავარც იქნა, ვაღწია კახინიდან. ძარადნ ტუპატუპოთი ჩაბოვადნენ გოგონები და ფარდობისკენ წაივდნენ.

სიყვარული თავისთავად მოვიარ ამ. ბოლენ ჩვენი. ახლობენ კი არა, მღე-რიან კიდევ. მართალი უყოფდა. ერთი მშვენიერი დღის, ისე, რომ შეენ არა-ფერა შუაში მარ, აღგება და შივა, ჩამოვინახლებოდა და დღე და დღე სახველს არ მოვიტყობ. ლოგინში და-დარს შიგონების, ქვას ვაგრადობენს და თავს შიგონებენინ.

ურვისა ფერხარაში გავიხტე წრი. ამ ფორთხილად ვადაბრძა, ისე, რომ მუხლს წვეთი ჰქონდა არ აცილებოდა და ტვინობდა ძირს თითის წვერებზე დაბ. იქ, აღმათ, მაშინაჲს მოვარეუბლა. ფარო მშვანე ზოღბიანი კბა ვაისორს, სანჭურვი ქოლს ქუდა თავზე მოიგია და წაწავდა. ერთი ახელ-დახელე კანიაჲს შეურბერბ. ლღი და წინ ვაწრა.

მე კარბილად ფუბი ხადებურზე ჩა. ვეფლი და ძირს ნახელულად ვაძვრე: — იმ, შენ. ქალხეფლი... იგი იმ წოდებუ შერბდა. ბტობი და წრადღი ამჲს, ქუდა მაღლა აიწია, აღმათ მისი თვლები რომ კარად დაქანებდა და ორიანი ვამისმღა. რაო. მე რომ თვქე. ასხელი არ ვამიბრ. დეობრა, მაგარმ ახლა ნამდღელად ვერადგირი მოწინაჲს ხათქული და აღმათ ძალიან უფრად ვავიარებუე, რომ მას ტურები დაწებინაჲდ დაბრუ. ცა და წავიდა.

მაშინაჲს დავდირი. ვაგუწქარი წინ, ვუ ვადგუებრი და მასც ჩენს კანიაზანაჲს დაბო ფუბრბი. ახლა უკან დაავბევიე მაშინაჲს, წინ თვლი ზღმა მისი ფერხაჲსლს ცხებორბი ჩა. მიპირნდა, მაშინაჲს ზეგუებრ და რო. ცი ისე წავა ფუბი, წინ დავიბრა. ზედ მის ფუბრბან მოვადღე მაშინაჲს, მაგარმ ახლ ნახვთ სურქარა, არც ჩენსკენ მოიხუდა. ფარდღული აცილდენტ ვაგონებბ, მას კი აინურზიად არ ჩაუვლიდა.

შენიგობურწდი. უკან მოვუხუბი. ხანამ ჩაი იფებობდა ფარხიკანბი წახადები. ტანქტიროსიტებბისათვის ხაწვადე უღდა ვადაღებანა.

— თუებრ შენ ამ გალურად ვაგოს? — ვამბობიბ ვჯადავა, მოდი და მაშინაჲს რომ მტკავალზე კილდე წაქუდიოთ, რომ მოვაბტრუფდი ფუბბბ. როცა ხაწვადეს კასბრბი მაშინაჲს ზეგუებრ, შოშინაჲს მახუ ვაფირობი და ვჯადვილ, ხანამ ტანქტიროსიტბბ. თან ჩავიღობდი.

ფარდღული არ დახზედა კაფანდარა. მოვარე არხობიხი სხვა ბრიდალბი წახაქაქებულდური. ფარდღული პალრეზზე ვადატეპილდ ორ დერ ფიცარს მწონადე უქდა და ხანგარაოშის ჩილდბს ითვლიდა.

- შო, დღო, — თავი აიღო მან ჩენს ვამობრანე, — ჩაი ვადატენიოს, ახლდაჲს აგრონომბა.
- რა ჩაოი?
- რა და აი, რაჯა.
- ცხ ტრე რას, ამისათვის...

— დღო, ჩაი და ვაჯინებდა არამდე და არამდე არ იქნებია...

— სანქე ნახე. — ვთქვი მე ვამობრანელ. კაბინიდან სავალბის ზამარბინანი ხაწვადე ვამობრანელ აჯობს ქვეშ მოვლე დავუადე და ზედ არცინე ვამობრანელ. შეფარობი, იტვის ვინმე და ცის ფერხასა ნა ვამბედა, მარა ამოღენს ცხს რომ ახლბუ, თავზე ქაქთაოა დრბინდობი და მარე არ ავაჯებულო აჯობს ბუთქა ტრატბს მივარდბ და დრბად ჩავისუნებდი, ერთი წვითი დახავებდა, რომ დღეს კონაჲდ ფუბბი მოვაბტრე ომ ვაგოს, რომ მაშინაჲს დამად სანურაჯებულ მიდ. ვას...

— ის იყო თვალბზე რული ვამობრანა, რომ ფეხის ხმა მომხდა. ის მოორბთი შერბდა. მეხვდებ, ვამდღე. და აგრონომ იქნებოდა, მარა ხმა არ ვაგულე. ასე ვუღღამა ვამობრანელს ვუღღე მან მობარა ვაწვადე და მეს. მოდა, ერთ ხანს ავგულე რაგორ ტანქელიდა მაღლის ახელ დროს კაცები ჩაახვდებდენ. მან, ცეცხლა, ვამბობირი ტრი მოზან და ვატბუდი.

— თუე ვაგუბნ ვაქი სანქე? — ვთქვი ისე, რომ თავი არ ამიღა. მან ისეჲდ ვამცინადე დაბრუცა ტურბბი და ისე შეიმშრადე, ადგილი. დან წამობრდბდი.

— ჩაი ვადატენიო? — თქვა და უკან ვაბრუწდა. — ვადატენიო კი არა, ის არ ვინდა... — ვაბრუწდბდი, მაგარმ მას ეს აღარ ვამბობდი. — ვადატენიო, რა ვადატენიოა ეს ერთი მუკა ჩაი. მაშინაჲს ხანურაჯები მინე უფარგო. დღს... მოიყრის თავს და ვადატენიან ფერხაჲზე, რაც იქნებდა. ეს მაინც ვი. ხს ტტი-დობრანა, მაგის სიტყვებზე ვადატენიო? თავც სანქეს მიბღობს მაგან, ჩაის ხარბზეჲდ აგოს პასუხი. დაწვითი მაინც ვერ დაწვებდი. ვერც ერთ ადგილზე დაგმარდი. მიბღოს ისეჲდ მაშინაჲს მაიუებრ ფარ. ბოლს და მწონადეს ვატხებდი.

— ვაგიმბდავებ თუ არის რაიმე, მაინც იქბე მივადებო... მწონადეს ქვეშ-ქვეშ ვამომხვდბ, პრლოა თვალბი და ფუბრად და თავი ვამცინებ...

- თუ მიანც მიბდებარ...
- მივადებო, მო...
- მო, მიბდებარ, ახა, რავა იქნებბ...
- ჩატომ ვაგინო რომ არ მივადებარ, ძალიან კარგადებ მივადებარ.

მომხლა ამ ვამობრანელხმა „პრა. მამ“, ერთ ბერიანი პაბირბს მანც ვიღობდი.

— რაცხს მაინც რავა ვერ იშოგო... — ეს არა შენი სანქე, მაგი ინგარიშე მჯე კარადე. ერთის ხაწვადე მეორეს არ ვადატენიო. ორბორბულ თოქარა ზეგისრობლე კანიაჲს ზეგვარდი და მაშინა ვაგუწუე. მწონადე ისეჲდ ვაინდე ვამომხვდა და ეკითხა:

— უბნის აგრონომს ხომ არ ახარებს დაუბრბადი... — სანქე ნახე! ავადღობდი მოწუფე. მივდებარ, მარა ჩა წახვლია ეს, ვუღღე ვჯადუბბ. ვინც არ უღდა მოკლეუო, თავს ხომ ვერ მოკლუბბ. „პრობბს“ ზეტი ჩემბ დღღუე პაბირბხს არ მომიწვიო. იმ წუთბზე ხეგლის ამტკბბს სხვა რომ ვავისინეო. მიბინა, წადიო და წამიგდბ. არც ამბობ წამიგხსლვარ, რომ წვითი ჩაის ვამბრბე მარბლა და შეიღობდა. წერბი უკულდთის ასე ტერხა. ჩაი ჩვენ უკულდთის ჩვერებრად ვადატენიდა და არაგორი არ ვაგუწუებუდა. თავშენობარბინისც რომ ტრევადა, ისიც ასე ტვტობდა.

— მაგარმ ადდებე მე და ჩამიგდობდი. ერთი მიბინა და წამიგდობდი. რატომ?... ზემხვეწნოდა მაინც, ორტვრ მაინც ვტკვა... ვაგონილა...

— ავადებე ამხელ კაცი და წამიგდობდი. არ მიწადდა და წამიგდობდი... ვადატენიო, რა ვადატენიოა ეს ვიტი რატომ?

— მაშინაჲს ფაბრიკის და ვიჭარაში ზეგადებ ტვრ არცინე არ ჩანდა. კანბინიდან ვამოვიღე. ვიჭარათან პატარა სავაბრო ფარდღულს მივა. შურე.

— ახლევ რამხს... მან რალუცა ვინმას, ლედ მეტრტება. ნანუფდევამდე უკან არ დავბრუდებბი, ახლდ უფროსი ვამობრანე... ვოი, მაგის პატრონი...

— ვამოვიგვღლს არავი ვავბხებებერე, მაგარმ ამ დაშიღეუბა... მაგის ჯიხრ... ზე ვაგობრადები სწრაფ... — ლომბინი დამბიხი, — ვაგუწავებრი ვამიგდობდი. — შენ ჩემო ძაბო, არაჲიო, ასე არ მიბინებო? — ვიბახრო... მერე ჩა მიხვდა რომ ვიბახრო? — არაფერი, არ გინახუბებბ...

— მოდი, რომ არ მტბობები, — ხანს დავუწუე მე. — ლომბინი და ასბი

— დახზებლბა... — დახზებლბა და დაიკვეტ. შენ ვაგინა არ ვადატენი ვამიგდობდა ერთი ამხელ-დამხე და აგრონომ ზოგადე ჩაახვრე და...

— ვტკე... — ვტკე... — ვტკე... — ვტკე... — ვტკე... — ვტკე... — ვტკე... — ვტკე... — ვტკე... — ვტკე...

— თუ ვინ ლეღღად... — თუ ვინ ლეღღად... — თუ ვინ ლეღღად... — თუ ვინ ლეღღად... — თუ ვინ ლეღღად... — თუ ვინ ლეღღად... — თუ ვინ ლეღღად... — თუ ვინ ლეღღად... — თუ ვინ ლეღღად... — თუ ვინ ლეღღად...

— ფარდღულანი მაინც ვერ ვაგბრე... დე. უკან დაგბრუდი. მწონადე მაინც არ ჩანდა.

— შენ დე, ნიკოფორე არ ვინახე? — მივახვდე თმახუბრტვლდ მტვირთავ ბუბს.

— ნიკოფორე? — იო, მწონადე ნიკოფორე... — მივდებო კი... — ხალა მერე თუ მივადე, მოდი, დაუსხებე ამბორბი მოვბოცე არ მინახავს და სხვა უველადერი...

— ბუბი ვატკვა და ნიკოფორე ვამორიდა... — იო, ვამარბობა, დღო, შენი! — ვაგინაჲფის მერე! — ამს ვეგუნენბრადი ბუბო, ამას ვიდახვდბ...

— ჩაბ იმბადიო! — ჩაბს სუ აბრბობბ. თქვა. — ვაბრბობბი კი არა, ის არ ვინდა! ნიკოფორე ხასწარზე შედებულ ხულებს ხედი ამოყრა, ვაგულიდ ხულებს გულით მუკა ჩაი ამოტკანა და ისეჲდ მიმბრუნებდა.

— ცხო, ასე არ უღდა, მერცხლა ლივბი ჩაი... — მერცხლივბი არა, ვაბრბობბი. ჩაი ჩაი, შენ რომელი აგრონომი მყავებარ, აწონდა და ვადატენიანე. ნიკოფორე ხელი შეუხლთან მოი. სანბ, თითქმს შრბ ორადღეუბს და ცხებნა ჩახვდბ... — შენ რა ვულს ვეფრებ... — მავი მჭენე მაქინე, მაგი, მერქა-რებბ. — თმახუბრტვლიეზა ბუბმა კონგეიე...

ესა პარისბავენ...

— თქვინბ ტირიბე, ვამი- შეიი ურიოდ... ქვეყანა მკებ- მისიავლი... თქვეშ მერევე- ლბა, პირველად ვარდევ წა- რიბი...

არი ჩართო. საიდანღაც წითური მაღალი-მალღალი კაცი გამოვიდა და უთხრა დაეცა.

ნელიკორე წინის კვითარი გამო-
ნიწრა და მომწყვდი.

— ხარისხი შე ჩავიწერე, არავე არ უნდა ამას, შე ვინცხი მასხისმი-
ვებდი...

— მანქანა გზაში გადმოვიყვანე და
გავაჩერე.

— არსაღაც არ მივადვარ ჭირს... ამა,
ბიჭო, მოვივლე ახლა თავს... მის
პატრონს უბედურსი არავისაც არ ვი-
ყოთებივ მე ჩემს საქმეს. დღეს ხუ-
ლევ რომ არ მივიღე, დღდომისშვი-
ლია, ვინმე უბატონოდ გამცეს მხა.
შე მოვიერი ვარ. მანქანამ არ იმეხა.
ვა. ძრავი კარბინოხს, კისკარა და-
კარტი, ხანძარგებამ დაიმივა, შე მუ-
კადეტი არა მაქვს სათქმელი.

— ვდგარი და ვინცხი, რა მენადე-
და... არსადღე არ შექვარებ...
— დღის გამოშრობა-ბარუნებ-
დავადეტიული მანქანა გააჩრა წაც-
ნილმა მოვიწინა ვილკოთი. თავი ვა-
მოყო კაპინოდან.

— ვავიმაჩობ...

— ხომ არადერი ვეპირი?

— არადერი არ მიქვს...

— არასხ უდგავარ?

— ვდგავარ იგი... რავე, აქ მანქა-
ნის დგომა, ვერსაღულოდა თუ?

— არა, საბამ... დღეს აღრი მო-
სულხარი, როგორ მომსწარი?

— მოგასწარი, ხომ ხედავი?

— მოსალვიდო...

— წადი ახლა, ვაიარე... ჩინ არ
გალადევეხ, ჩემი უფრება ხელს არ
მოკლევს.

— ბიჭო, ერთი დღეს მომსწარი
და უჯი ვულწუდი ხარ?

— მაგი არაა შენი საქმე, ვიწვე მავ
შენი დღდუმელი მანქანა და მომწყ-
ვდი აქედამ!

— ეეუ!

— მო, ასე ჰქვინ რომ გეუწინები.
თუ ჩაივლიდი ძირს, შენ და შენს
მანქანას.

— როცა მანქანამ ჩაიარა, ბრაზი მო-
მივღა ჩემს თვალს ვილკი ცხვირი-
მხოლოდ იგოვს ქარბუნე დავე-
უდვი აქქ კამდე, ის ფარულდანი
დავადერი არ დავინახისო. არა,
სწორედ იქ უნდა დავადე და სერო-
ლოდ ვეს რ ავიარის ვიწვე, ისე
უნდა ვენა. როგორც მომესხაიბე. მანქანა
ტყვიანკაცი მივაადე ჩინს ხასონ
ფარულდანი. მოჩინეს ვავ-
ახივ, მაგარამ იქვე ირო ქალწუდი

ჩაის ციდიდენ და მოძვიადენენ:

— დღით...

— დღით, არ გადასარჩენი!

— რა ვინაოდ, ვაცოდენ მავ კა-
ლოები და წადი, ჩინ კარგიუი!

— შეგი კანისხანს მოვიციდენ და
ქალწუდი დამავარს.

— რა უქვინ იმ დღდღს იმ უცხო
დადანიან?

— რავე, ძალიან ვაინაწყუნდა?
ბილდის მომხადო...

— წე აღრიგინი წე...

— თვეშინს მიივლია თუ?

— სიტუაცი არ უთქვამს, მაგარამ
ჩვენ არ დავინახეთ?

— კინადან ფეხები მოალექუნე სან-
ქალ გოგოს...

— ამა, სახალია, რაღა ეგვილე-
და... წადით ახლა, აქედან მოძვილ-
დითი — შეგი მოწვავს მიუბარუნე-
დო: — ბაბილონ, გესხის? შენ, ეს ზო-
ნი მისითი თუ ბიგინე, ა შენ, ეს ზო-
ნი კვითარი და მათგან თაღვლებზე
გახსილვედი ავირონი.

— ჩე ბიჭო, შე არ გადასარჩენი,
არ ვაიგონი, არ ვაძიოვნი.

— ბამთ ქალწუდი ჩამომართვა, აღ-
მაგვარად შენშივდე და წაისინა:

— იშვე ხვრინაან პაპირისი?

— ვიშვე არა, არ ვიშვე?

— ახლა იმის ნულარი კვითისავ, ის
დღე როგორ დავადეიო. შეივრე
დღეს ჩემი თანდასარული ერთი
როგორ შეივინდა ფარულდანი და
შეგდა არ შენიშნოდა. მარტო შეწო-
ნის მისცა ღობდოდა. ბირუნებანი
მოუხადეთ, ჩინ გადმოვივც არ ეს-
წრები, თხლად ვაშლოთო. მთავარ
ავრონიმასცა ვაღაწევა: თავის სიმა-
დღესე არ დავბო. რას იხან, ახალი
დამოვარებული აქვს, ცხოვრებას
წევინების თავლითი უფრებან-
სამეთი. შეც გადმოწევიდა, როცა მის გახაგო-
ნად ჩემს ბიძაშვიდს ვუთხარი: დე-
დაჩემი არას ტყვიანკაცი ამითანა რი-
ლი რომ მივუყვანათო.მეთი.

— აქ სალაშენდარი ავადიო რა-
ტომ ჰგონითაო, — უფრას მოწინავს.

— ამა, ეგვრ წავიდეთ ქარბუნებ-
ნი, ვერავინ დავცინავს. თქო! —
მართლაც ცოცხა უხანადი კავირო-
მივიდა სახე ადღწე. მაგარამ იმ
წახებ შემობარბინე:

— ვივრე დღეა აქ ვარ, გზას ვერ
გავაწერ, ვამიქმე და წაივლი!

— წაიშობო! — ვივრე და
უდებ წაიშობო, მაგარამ მოვდი,
რომ შევიღე, ადგილდანი არ უნდა
წაიშოდვარითავ.

ფარულდანი სცილ-ხარხარი ატ-
და იგი კიდვე ვაიგონი აილქუ, მა-
გარამ მაინც ვაიგონა:

— წაიშობო!

— საღამოდე ხელითი იშვილებ-
ნენ მკრეფებიანი ჩემს დანახავზე
ტუბოლო რომ არ გამოიშობდა, ეცხ-
ვებს გზას მაინც ვაიგონებინდა
ფარბაკოდე დღეთი, როცა უკალო-
დის ირანამ ვადეკაქვინდა.

— ბიძაშვილი ბილამ რომ კისარამდ
ამავსო და ის იყო უნდა მოვივდეთ,
ვქვი, რაც იქნება იქნება.მეთი. სა-
დამოს, უკანასკნელ გზაზე მანქანა
გავაჩერე. გზის პირზე მუდგაციანი
შლეკარი, იროვი ხელითი უხეში ფო-
თლები დავტყრინე. ვაივლე ბალაის
უხე, ავივანი მაღლა და ეცხვინე
უხოს ზვიდან წავავარე. დავქვი და
მოვიტყვი. დღე გზაზე რომ ვაივი,
სამ მანქანას ვავაწარი. ახლდ ავი-
ოვნიანქა! წაიშორენი და ფარბაკის
ტუბოლითი შევევინე. ის იყო ვაც-
ვლდმა მანქანამ ვაიათხივლიდა აღ-
გილი, რომ სხარათად მე მივჯარდი.

— სად მივალ, ვივრე, შენი!

— ივივრე რიგში მთვამა მოვიტყვამ.

— სად მივალ და შექვარება?

— ჩვენ რა, შე მუდგერეო, უხაქ-
მი ვანჯე?

— ვერ ერთი, მუდგერე არა ვარ
შე! — ვერც ის სიტყვა ვაივიტყე ხე-
ლზე, — შეივრე, ხომ ხედავი, შე-
ქვინა, მოვივამა მოვიტყ მინც
ვერ უნდა ვაიგონე?

— დანებებ თავი — ვაივლუა...

— რაც იქვე მდგომარ ვილკომ დანა-
რავს ეხება, — მაგას ეს ირო დედა ბუ-
ხარა ენებს შემტყარო...

— თუ ავივრენი შე მათხიბონებუ-
ლო, ქე თვენი!

— მო, ავივრინე! — მივაახებ და
უუთო პირდაპირ ცხვირინი დავუდღე
ნელიკორეს.

— ნელიკორეს არც დაუხიდავს, ისე
დავიწვი.

— შეცხვნილითაა, ა მერცხლო-
ვითა...

— დამხარისხებინდა ლაბორინტმა,
სანამ სიტყვას დამოთვრებდა, მე-
ჭით მიუდნას ცხვირთან მწვენი ფო-
თლები და ნელიკორემ ისეგ კომი-
რდოლა მშვე! — მე შემობარბინე.

— მაგარ ამ ვიცი ვინ...

— არ არ ვიცი კავო!

— რაც ვამომხატნებს ეს მოვიტყ-
ნი. შე მოვიტყრებდე უკეთებს თუ?

— დღეს რომ ჩინა მოვივრინა, იგი
ვინ დავაჩრავ?

— არ ვიცი ვინ, ვინცა ახალი გა-
მოკლადე ვავრონი მეთი.

— თუ არ იცის, — ვაივრე
გარბევირებუ შევიტყვინა ურუბნი,
გარბევირებუ და რაც ვინადგვამე კონ-
ნევირებუ ვახსილდოლა მინამოსე
უნდა ვიქვინე? — წაიშობო! — მე
გარბევა? ვარილდე მოსწევათი — მე
წაიშობო! — ვიწვე და სხარათა-
საკვანს ლახარისმ მათხივ. თუ
უმბი ვიცი.

— ნელიკორე...

— ამა, რავე ვინა...

— რავე და მოვივრე აქ თვიონ
ავრონიმ და მან ვავრინებს, რაცბა
როს ფოთლოდი ნახე შეც კაცი!

— ადგა რა უნდა იგი და...

— ამა შენ და ნახე, თვიონი უნდა
მაინც მოსილა. შენ წინა ჩამბერე
მარტო.

— მანქანა გავივი, მანქანა, წე
ღალიან ვაქი! — მომავივრის მო-
ვიტყვამ, — მთარიან აქ ხმელ ვიწუ-
ლი და არ ვაღაწეოვლი!

— შე ნელიკორეს ხელიდან კვითარი
გამოვკლდე და უცხო მოსივრევა
მოვიტყვი.

— ახლა სად წაიშვალს, ჩავივდე
ხელითი თუ ვვივდივარ ბიძო...

— თუ, შენ... ის რაა, თუ ვივრე არ
იქნები, შენ დღითიან არ ნავნიშობარ...

— ფარულდანი უჯივი არავენი იყო. ფე-
ხი წახლდოვრენ. შუა გზაზე დავე-
წვი და მანქანის სინათლებზე იმ
ღულით ავირონიმ დავუწყე თაღლი
იქნას.

— გზის კიდვენი ირო ვივონთვის ამო-
ვიდო ხელი და მიხასიალოდა. მანქა-
ნა სწორად მის ფეხებთან მივადე.
ვივონები წივდე-კვილითი ეციენ
ძარას.

— ამა! — ვივრე მე, — ზვითი
არავენი ახადევი!

— რა დღითი ვავიწრა! — მომა-
ხას ვივადე და მაღლა შემობიტანი.

— არ ახვიდეთ ვიწვი! თუცა არა
მენადელება, თუ ვივადე ავლი. ა. ეს
გადავიცი თქვენს ავირონიმ, — კვი-
თარი ვადავრამდე და ივე დავუმა-
დენე, — ჩაის მესხე ხარისხში უჯივი-
დენე. — ვავაწვადე მე. — თავი მო-
ვივლი, მკოვრენი მაინც ვაივრე-
მეთი, არა და არა, არ ქვინ, შეგი
სულ არ ჩავიწრინე ხარისხი. ივე
ავიწვი ურუბნი.

— ნელიკორეს მიქვცა ეცა. ქალწული
ხელდან გამოშობდა, ფარბაკის სინათ-
ლებზე კარად დავადერი. მხოლოდ
ჩარადლა, კაბინის კარები გაბოლო და

— მიტოს, მართლა
სამტრუდილი კომპანი
ყოფილა!

— თუ წიკვით
წილილი დამარს სა-
ყოფილი!

სანამ დადებოდა ხმაბალა თქვა:
 — მოხარუნე მანქანა!
 შე, რასაკვირველია, ადარ დაბოიუნენბია და როცა ვახს უკან დავადქვი, დაჯუღული სიხარულით ბოლბანი ღონი წავიფიქუნე. რა თქმა უნდა, სიტყვებს არ ვამბობდი, მაგრამ გუნებას სულ ერთხა და იმავის ვიფიქრებო: — ახლა სად წამიხვალ... ახლა სად წამიხვალ...
 — თუ შეიძლება უფრო ჩქარა!...
 — მომესმა, როცა საქმოდ გამოცდილი მჭირდავების და მე ისევ წომიერად მივდილი.
 — უფრო ჩქარა?!
 — დაახ, ჩქარა!
 — უფრო ჩქარა, უფრო ჩქარა... არ შეიძლება... არ შეიძლება... — მერს ის დაჯუღული ღონი მომწევა შეინიდან და ეს სიტყვებო ავიწყებ უწყვი ხმაბალა. არ შეიძლება... უფრო ჩქარა არ შეიძლება...
 — შორს ბილის შემადლება გამომინდა და მე კიდევ ვუძული სიჩქარას.
 — იციო რა?
 — იციო, რა, — გავაწყებინე მე. — წინ ხილია, ხილზე მანქანის სიჩქარე არ უნდა აღმეტყობოდეს...
 — გაჩერებო მანქანა!
 — მერს?..
 — მერს მე წავიყვანა...
 უცებს საქე გამეცა გავიყვებისადან, თითქოს გაუგონარი გავიგონე. — მართლა ამბობო? — რატომღაც გულწრფელად დავიხებ მე. — მართლა ამბობო...
 — კარგად იციო ტარება?
 — ვიცო მთლ...
 უშვამად დაწვეუვლის და ცოტა არ იყო, უფლი მომბორბლდა ამ ქალზე. — საიდან სალ...
 — საიდან სალ... შექანიჯილის ფწალობილი, კიდევ იქიდან, რომ ჩემს ქმას უყავს საკუთარი მანქანა — ენე იგი, იცითი!
 — ვიცო თუ არ ვიცო, ამაზე ჩქარა ვივლი!
 მე სიჩქარეს მოყვამებ და ვთქვი:
 — საბურავები არ მავარა?
 — თქვენი უფრო ჩქარა დადიხარო, მაშინდა კი, როცა მძარა ხალხითია სავე...
 — კი მავრამ ღღის დაბიჯა წინა თვალები.
 მტიღ ადარადერი უთქვამს.
 მივფიქროთ საკმაოდ ჩქარა და ადარ ვციო, ახლა უნდა გავაჭვრდი თუ რამე ვიქვი... რადაცა ისეთი... მაგალითად რა შეკვი სახელად? ვიცო, სახელად ლიანა შეკვი, მავრამ ხა-

ინტერესოა თვითონ რას მეტყვის. მძარა, რომ მკითხის რად გინდაო? მე შენ გეტყვი, არ გვიბიხის და რა პასუხი გავცე?
 აქ კი რა თავში ვიბლი, კაცმა რომ თქვას, მაგის სახელს. გილის ქალი ბელსო უტყვინს და წინ დადინებოი იტყვინს. ლიანა, კვი შევლი სახელი კვი მაგისმა მერს.
 დიდ ვახს მივუახლოვდი და მინდოდა მანქანა მოსახვევითა ისე შემეჩერებინა მოგების წინ, თუ უნელი მიქნას არ შეეხებოდა, არც კარგი დღი დადგომოდა. მაგრამ ისე წავაჭარე ფეხს მობრუნების, მისი თვის ონდავ გვერ უი ბოლოც არ შეჩერებულა.
 შეუხვევი და საკუთარ თავზე გავბრახდი.
 არ წავალი ჩქარა, რომ მოვკვდი, მაინც ნელა ვივლი.
 „მე წავიყვანო? მეტყვის, წავიყვანს, ვინცა მისმა თაქტირანმა მამ მოაკიღინა ცლი ბელი აუბლი საქურზე და წავიყვანს. ინდა აკლათი ახლა შორებებს, მაგანდა მანქანა მართის. შორერი არ იქნება მაგისმა მამ, ერთი დაფეხილი ძველი „მოსკივი“ ეყოლება, ისიც ვინ იცის, ქაშობის სახულდად უყენის სახლის უკან და ამახ მკონია მანქანის მართვა იცის... ან არაფერიც არ იცის, მაგრამ მეტიჩარა რისი შეჩერინარა...
 ავღვები ახლა, ავღვები კი არა, გავაჩერებ მანქანას, პირდაპირ მივახებ, რომ ცოტა მოეკტოს, საერთოდ მოეკტოს, მე რა მოვლინა მაგის კულდაშეკობის, მაგას სადავ ვახვლია, იქ გაუფიქრებს, თორემ... მაგას... მაგას რა უნდა ველაპარაკო... მაგის მამს ერთ ისეთს დადვიტოქვი...
 დაწვეუვლის ზღმირთა, ავერ ფაბრიკისთანაც მივსულვარო... მივსულვარ თუ არა, აქ ხომ არ ადარჩება ამაღამ, არ წამოვა?!
 მანქანა ქოშკითონ დადვიტოქვი. კარები გაჩერებისთანავე გაღვი და ვაქვიცა.
 წავიდეს, მაგას თუ მკონია ახლათინ ვახვლები და აგრკონობთან, მწირეთთან თუ დირექტორთან მაგის ინტერესებს დადივცა. დავიკავ კი არა და მობრახანდებო და გავეცე საკარის პასუხი...
 არ აიშო თავი? წადიო წავიდი, მოვლი მოვლი, ჩქარა იარკი ვიარკე, ახლა, გაჩერდი გაჩერდი, ხელა აფერინდი და აფერინდებო... ახა შენ უყოფლობასი!..

კარგა ხანი შევაგინადა... აუბლი, ერთი კარგად შევარებ. კაცმა რომ თქვას, თილად მაგის ბრალეც არ იყო... არ იყო მაგის ბრალი, მძარა... კარგი, მოუხებნა ცოტა... მაგი თუ მოუწვი მტკობის ეს ქვეყანა ცეტობას, მართლა მტკობ კი არაა საქმე, მაგას რომ მკონია... არა, მაგის ბრალი არაა, მაგრამ... ძალიან თავს გაუფიქრა...
 ყველაფერს გაიგებოა!
 გაიგოს მერს... გაიგოს თუ არა უფრებზე ხახვი არ დამაჭრას. ახა, ბიჭო, გაეგებს, რას ვაგებებს... უფლის მყოფენა ჩადა და ჩვენ არაფერი არ ვიცითო. მანქანის მართვაც იცის. მანქანის მართვა არა, ის არ უნდა გაიგოს მერს თუ ვაგებებს... რა გევივლება, დარდიო მოკვდებოი ფეხის ხმა მომესმა. მივყურებ, ის იქნება-ხვევი. მართლა, ავერ არ მო-

ღის? საქმიანად დადის. აქიოდა საქმიანი ქალი ვარო. კარებო გაღვი, შემოვიდა და დაჯღომისთანავე თქვა:
 — სინათლე ანთებო... კაბინაში ანთებო სინათლე!
 ავიწიო.
 ვაფიქო, ვიფიქრე მახვიცე, როგორც კი მის გაბუსულ ცხობის შევხებინეწერიებოდა. ცოტა კარგად ვერ გამოვივინა, მაგას შეიძლება ახლა ისე ეგონოს... მე სულ არ მაინტერესებს მაგას სხვა აწენინების თუ ახიამოვნების, მე ჩემი ანვარაში მაქვი... ეს სინათლე მაინც არ ანთებო. არ ანთებენ-თქვა მეოქვი... ჩავაჭრობ, მაგრამ ახლა რადა დროს.
 — რას ვუდილო? — მკითხა მან,— ჩემს ხაბისი გარკვეულია, წავიდიო, წავიდიო!
 (დასასრული შეხედვე ნომერიში)

— ახა, შენ იციო, ვამბობრ ახლა მაგ ნახიო ტყავი!

— ექვი, გამომხედვი, მო!

პროსპექტი ზიგლიროთიკა

7

ლ. მოტირაშვილი

ფოტო (მ. თურძინას)

6

ვაჟა-ფშაველას პროსპექტის დასაწყისთან ჩვენი ურადღებია მიიპრო მოხუცმა ქალმა, რომელიც ხელჯოხზე დაყრდნობილი გასტყეოდა ახალაგებულ სახლებს.

ეს მოხუცი წულუკიძის რაიონის მკვიდრი მელიკო კინწურაშვილი აღმოჩნდა. 90 წელს შიტანებული ბებია მელიკო რამდენიმე დღე თბილისში სტუმრად იყო დის შვილთან, ახლა კი სოფელში გამგზავრების თადარიგი დაუჭერია და მოუვრებთან ერთად ვაგზისაყენ მიიჩქარის (სურათი 1). მიიჩქარის ბებია მელიკო, მაგრამ მაინც აუყოვნებს მანქანაში ჩაჯდომას და შუბლზე ხელისმორჩადღვით გვეუბნება:

— სასწაული ვნახე, შვილებო, ნამდვილი სასწაული...

კარგად ახსოვს ბებია მელიკოს — რამდენიმე წლის წინათ, როცა იგი თბილისში ჩამოვიდა, საბურთალოს ტრიალ მინდვრებზე მსოლილ თავაწყვეტილი ქარი დათარგმობდა, ახლა კი გაიცემა შესცქერის მოხუცი ერთმანეთის მხარდახარ ჩარიგებულ სახლებს და მოსდევებულ სისარულს ვეღარ იტყვს გულში.

კარგი სახეობა დავიკამევიათ ამ ქუჩისათვის, — გვეუბნება იგი, — ქალაქიდან წასვლის წინ მინდა ალალი გული და გამარჯე შკლია დავულოცო იმით, ვინც ასეთ კობტა სახლებს აშენებს...

ყველა თბილისელის სახელით მაღლობას ვუბნებ ბებია მელიკოს, შვიდობის მგზავრობას ვუსურვებთ და ღაღი ნახივით მიუუყვეთი გზას.

ხარაოებში ჩამქდარა ვაჟა-ფშაველას სახელობის პროსპექტი. მიედვიართ და ვეღარც კი დაგვივლია ღარივით გაქიმულ პროსპექტზე რამდენი საცხოვრებელი სახლი, საბავშვი ბაღი და ბაგა, სკვერი და სპორტული მოედანი, კლუბი თუ სხვა კულტურული-საზოგადოებრივი ნაგებობა შენდება.

აი ეს შვიდსართულიანი შენობა, საქმიანი ფუნქციონირი რომ დასტრიალებენ მშენებლები, მომავალი სახტუმრო გახლავთ (სურათი 2).

მისი მშენებლობა 1962 წლის ივლისში დაიბარდა, სასტუმრო ერთბაშოვლად 460 კაცს მოემსახურება და მიუღოს რესპობლიკური ერთ-ერთი ყველაზე კეთილმოწყობილი და საინფორმაციო.

ის იყო გადასაცვლილთან მივდიოთ, რომ შუბლზე ქულჩამოფხატულმა ბიჭუნამ გადავივლია გზა. როგორც იტყობა, იგი შორიდანვე გვაიცივებდა თვალს და ახლა თავისი სახლის გადასაღებად გვეპატუება (სურათი 3).

რა გაუწყობა, უარს ვეღარ ვუბნებოთ ჩვენს ახალდაცნობილ პატარა მეგობარს და მისი საცხოვრებელი კვარტალის დასათვლიერებლად მივეშურებოთ.

ვაჟა-ფშაველას პროსპექტი № 41, კორპუსი 20, — ახეთი მისა-

მართი აქვს სახლს, რომელთანაც ჩვენმა მეგზურმა მიგვიყვანა.

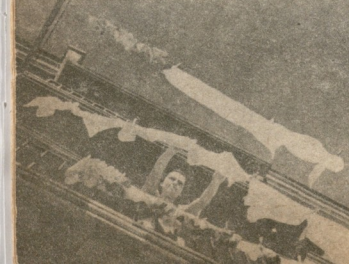
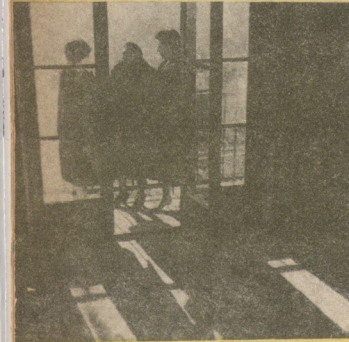
კორპუსებს შორის მოწყობილ სპორტულ მოედანზე ფრენბურთის თამაში გაუჩანებიათ ახალგაზრდებს, ასეც თაო-ბიკები უყვინითა და ასკინკლას ოამაში დახტუნაობენ ენობი, შებორაგულ სკვერში კი ძუძუთა ბავშვებს დასკირინებენ მშობლები.

ახალგაზრდა ცოლქმარს — უფროს მეცნიერ მუშაკს ბონდო ფარულავას და ინჟინერ მერი თოლორაას თბილად შეუფუთვინით თვინათი ტყუპი ბიჭუნები — მამუკა და გონა და სახავშოკელი დეატრებენ სფუთა ბაერტე (სურათი 4).

— მამუკა და გონა ვაჟა-ფშაველას პროსპექტის პირშობის არიან, — ღმილით გვეუბნება მერი, — ჩვენ გვიყვარს ეს პროსპექტი, რომელმაც იახსური სითბო და ბედნიერება მოგვცა. მოხრებულთი და ნაიელი ითახები, გაი და აპანა, ენობი მწვანე მეცნარებით დაბურული სკვერი, თუ ზამირის პერიოლში შეუფერხებელი ცენტრალური გათბობა არმარტო საუკეთესო საფუნქციონერობი პირბებს გვიქნის, არამედ ბავშვების აღზრდაშიც გვემარება.

— არ შეიძლება ამ ადგილას ცხოვრობდე და არ გიყვარდეს ხარაოებში ჩამქდარი პროსპექტი, რომელიც შენს თვალწინ შენდება და მშენდება, — ღმილით გვეუბნება ბონდო ფარულავა...

ქვეს კილომეტრზე გაქიმულა ვაჟა-ფშაველას სახელობის პროსპექტი, რომელზეც სწრაფად დაქრიან საშენი მასალით დატვირთული მანქანები. გვიანობამედ არ წყდება ბულდოზერების და აშენების, თვი-

თმცლები მანქანებისა და ასფალტის სატ-
კენი ტრაქტორების გუგუნი. მშენებლობ-
ებზე მღვთსუფსუხე მუშები გულდაგულ
ექილფიან საქმეს და აგურს სწრაფად ემა-
ტება აგური, სართულზე ახალი სართული
მალდებდა...

საუბარს გართულები შეუმჩნევლად მი-
ვადქით პარკული მასივის მეშკვარ-
ტალს, სადაც 48-ბინიანი სახლების მშენებ-
ლობა მიმდინარეობს.

როგორც კი სამუშაო უბნის უფროსს
პეტერ სიხარულიძეს გამოვესაუბრეთ, თვა-
ლი მოკვართ ჩვენსკენ მომავალ მანდი-
ლოსანს, რომელსაც ორი ახალგაზრდა ქა-
ლი მოჰყვებოდა უკან.

— ამ სახლის მომავალი მობინადრეები
არიან, — ხმაშალა გვისხნის პეტერ სი-
ხარულიძე და მოახლოვებულ სამუშუს
შორიდანვე აგებებს სიტყვას, — სამახა-
რობლო მერგება, ჩვენმა ბიჭებმა ისე შეუ-
ტის საქმეს, რომ სახალწლოდ ახალ ბი-
ნაში მოკვირეთ დღესასწაულის გადახდა...

სპორტის ოხტატის, მოკრივე ოთარ ზე-
ბულაშვილის დედა მარია ლბაური; მისი
ქალიშვილი ზაირა და რძალი დონარა გულ-
დასხილი თვალღიერებენ ოთახებს. ათვა-
ღიერებენ და სახეზე ტყუობათ, რომ ყო-
ველმხრივ კმაყოფილი არიან (სურათი 5).

არ ყოფილა შემთხვევა, რომ პირშვად გა-
მოსულყო თავისი ხალხისა და საქმის წი-
ნაში...

ჩვენგან ათიოდ მეტრის დაშორებით
ტრიბოლი მინდვრები იწყება, სადაც უკვე
გზის გაყვანა დაუწყიათ მუშებს. ფოტო-
კორესპონდენტმა ეს მინდვრები სამახსო-
ვროდ აღბეჭდა ფირზე. მალე, სულ მალე
ამ ადგილებზეც მრავალსართულიანი სახ-
ლები წამოიშრება და ბები შრო და ლა-
ზათი შეემატება პროსპექტს (სურათი 7).

...ვუას პროსპექტის გაცნობას, „თბილ-
ქალაქპროექტის“ პირველი არქიტექტურუ-
ლი ჯგუფის ხელმძღვანელის შოთა ყვავლა-
შვილის სამუშაო ოთახში ვაგრძელებთ.

— ალბათ, თქვენ თვითონ დაიწყებდით,
რომ ახლად აგებულ უბნებში ყველაფერია
გათვალისწინებული მობინადრეების კულ-
ტურულ-საყოფაცხოვრებო მოთხოვნილე-
ბების მაქსიმალურად დასაკმაყოფილე-
ლად, — გვეუბნება არქიტექტორი შოთა
ყვავლაშვილი და თან საბურთალოს რაიონის
მაიეტს დასცქერბს.

— სულ მალე ყველა კვარტალს ექნება
თავისი სპორტული მოედანი, დასასვენებელ-
ი უუთხე და გარაჟი. დაიწყებთ ქუჩებისა
და ეზოების მასობრივ გამწვანებას. ვუას

2

3

პროსპექტი

— ვეფხებივით ბიჭები გვევას, ვეფხე-
ბივით ბიჭები! — შეწყვეტელ საუბარს აგ-
რძელებს სამუშაო უბნის უფროსი, — აბა,
რომელი ერთი უნდა მოთვალოს კაცმა?!

მართლაცავე, აბა რომელი ერთი უნდა
მოთვალოს კაცმა?! თავიდან ბოლომდე
ფეხით მოვიღეთ ვუას პროსპექტი და ყო-
ველ მშენებლობაზე ათობით მაინც ვნახეთ
შრომის გმირი და ოქროსხელიანი მშენებე-
ლი.

აი თუ გნებავთ, ერთ-ერთ მთავანს, არ-
სენ ბულოშვილს ვეწვით, რომელიც აქვე,
ახლად საბიკველნაურიანი სახლის კედ-
ლის ამოყვანაზე მუშაობს (სურათი 8).

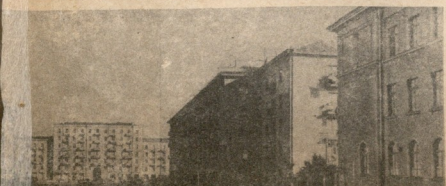
შვიდ წელია საბურთალოს რაიონში
შრომობს არსენა, შვიდი წელია საცხოვრე-
ბელ სახლებს აშენებს და ერთხელაც კი

პროსპექტზე გათვალისწინებულია აიგოს
8-10 და 16-სართულიანი რამდენიმე შენო-
ბა. აქვე აშენდება სახელმწიფო არქივის,
უნივერსიტეტის, 1800-ადგილიანი კინოთეატ-
რის შენობები, კიბერნეტის ინსტიტუტი,
მედიკალაქი... პროსპექტზე, რომლის სიგანე
85-45 მეტრია, შეუფერებლად იგლიან
ტროლეიბუსები; ტროტუარების განსწორვ
დავადგამთ თანამედროვე ტიპის ლამპიო-
ნებს...

ერთ ხანს გარინდებული დგას ჩვენი თა-
ნამოსაუბრე და მერე მშვიდი და მტკიცე
ხმით ამთავრებს სათქმელს:

— ვუას პროსპექტი ჩვენი დედაქალა-
კის წარმტაკი კუთხე გახდება და ღირსეუ-
ლად ატარებს დიდი ქართველი მგოსნის
სახელს.

3

საქ. სსრ კ. მარქსის
სახ. სსს. რესპუბ.
ზიგლიროთიქა

12

შვეიცის მსოფლიო ჩემპიონის წინ ფეხბურთის სპეციალისტების უმჯავლესობას ჩემპიონობის პრეტენდენტად არგენტინა პირდაპირ შვეიციაში არგენტინელები სასტაჟად დამარცხდნენ. ხოლო ბრაზილიელებმა მოხიბლეს მთელი მსოფლიო და ოქტოს ქალაქში ერთდროულად ჩატანეს რიოდენი ფერები.

შვეიციაში მარტინის შემდეგ არგენტინელები ვიკტორიო ვერასას და სარაოდ არ სცნობდნენ ვერასაულ ფეხბურთს. მაგრამ აი, მოხალღდა ხილის მსოფლიო ჩემპიონადი და ამ ზაფხულს არგენტინელებმა ერთდროულად წაიკნეს მანკი გამოჯაჯვანეს ვერასაში. მათი მიზანი იყო გასცნობდნენ ვერასაულ ფეხბურთს, დღეგრეად და შეესწავლათ მომავალი მოქონადალდებოდა.

30წკ ერთი სპეციალისტი ვერ უარს, რომ მან არგენტინელები ტექნიკით არ ჩამოუვარდობდნენ ბრაზილიელებს. მაგრამ შვეიცარიის ჩემპიონატის შემდეგ ბრაზილიელებმა გათვალისწინეს ეს, რასაც უურადღება არ მოციქეს არგენტინელებმა. ეს იყო ტაქტიკა. არგენტინელები დამარცხდნენ იმიტომ, რომ ისინი მხოლოდ მოთამაშეთა ვირტუოზულ ტექნიკა ეყრდნობოდნენ. მარტო ტექნიკა ეს უძლიერესთა ასპარეზობაში სკამპირის არ ამოწონდა და ეს მართა, როცა ბრაზილიელთა ახალი სქემა 1-4-2-4 აღიარა თოქმის მიღწემა მსოფლიოში. ახლა ვერასაში და სქემით ბევრი საკუთო გუნდი და ერთდროულ ნაკრებს თამაშობს.

ბრაზილიელებმა კი ვერ მოახერხეს ერთდროულ ნაკრების გამოჯაჯვანა, რადგან კლუბებმა არ დაიშინეს მოთამაშეები. მართალია, ბრაზილიელთა მწვერულმა ა. მორეიამ განცხადდა, ვერასაული ფეხბურთი ჩემთვის არავითარ საიდუმლოს არ წარმოადგენს, მაგრამ იგი ურადღებობს აკვირდებოდა არგენტინელთა გამოსვლებს ვერასაში.

არგენტინელები კვლავ ჩოტად უარყოფენ და დასცილდნენ ბრაზილიურ სქემას 1-4-2-4. მიუხედავად იმისა, რომ ამ ორი ქვეყნის ცალკეული ფეხბურთელები და ერთდროულად ნაკრები გუნდები სწორად ზვედებიან ერთმანეთს, მათი თამაშის მანერა ძალიან განსხვავებულია.

ამ ზაფხულს, როცა არგენტინის

ნაკრები მოსკოვში შეხვდა საბჭოთა ნაკრებს, საშუალება მოეცემა ვერასაურა არგენტინელ ფეხბურთელებს, ათქვენი გარემარბები ბრაზილიელი ახალის ფეხბურთელები არიან, — თქვენ მათ.

რაში გამოიხატება ჩვენი გარემარბების ბრაზილიელი მანერა აღიარა, ბევრს გვჩანავს შვეიცის ჩემპიონატის ფრაგმენტები კინოში. ბრაზილიელი გარემარბები გარინა და ზაგალო გასვლებს ძირითადად აკეთებენ ფლანგებიდან, რასაც მოსდევს ჩამოწოვება საჭაროში მოედანზე, ზუსტად ისევე, როგორც ამას აკეთებენ მეტრეველი და მესხი.

არგენტინელებმა გარემარბებმა კი მსოფლიო სულ სხვა თამაში გვიჩვენეს, ისინი არც ერთხელ არ გასვლან ფრთებიდან და არ ჩამოწოვდებიან ბურთი საჭაროში მოედანზე. ისინი იფრთხილდნენ ცენტრიდან იწყებენ და შუამარბები გარდვევებზე ვაკეაყო, გარდა ამისა, ბრაზილიელთა ცენტრალური მცველი არ გამოიხსნის ფლანგს. არგენტინელთა ცენტრალური მცველი კი იყო კომპინაციის გამოამაშებელი საყურადღებო საჭაროში მოედნიდან თოქმის მოწინააღმდეგის საჭაროში მოედნამდე. განსხვავებულია თათვენი ტემპიც. ბრაზილიელები თათვენი ფლანგებიდან მაღალ ტემპში. არგენტინელები კი სწორად ზღვრებდად არჩებენ ბურთს და მრავალდაცემიან, მანევრირებაო ზაფხულდებთან მოწინააღმდეგე კარს.

არგენტინელი თავდასხმელები ზუსტად თამაშობენ პერსონალურ დაცვის წინააღმდეგ. ეს კარვად გამოიხსნა შვეიციაში გერმანელებთან და ჩებებთან შეხვედრისას. ბრაზილიელებს ეს ურჩევნიათ ითამაშონ პერსონალურა დაცვის წინააღმდეგ. თუმცა მორეიკა აცხადებენ, რომ მათთვის ახლ ზონა წინააღმდეგის დიდ საფრთხილს, რადგან ზონის დროს ბრაზილიელები კარვად თამაშობენ აკულებენ.

ბრაზილიელები არ აპირებენ შეცვლიან სქემა 1-4-2-4 და ისინი მოხარული არიან იქნეთ მოწინააღმდეგეში და სქემით ითამაშებენ.

რას წარმოადგენს ეს სქემა? როცა ჩვენ ამ საკითხზე ვესაუბრები საბჭო-

თა კავშირის ნაკრების მწვერულს ვ. კარლოს მან თქვა: — ამ წინააღმდეგის ილდურა ტექნიკა, სწორედ ეს სისტემა 1-4-2-4.

საქმე იმაშია, რომ თუ გუნდის თავდასხმელები არადასტურებენ შონენ მწვერულით მსოფლიოში და ნახარად აკულებენ ბურთს, ბურთს დროულად და გამოიხსნა, მაშინ მათ კარს იფრთხილენ. უმჯობესია და ეს სქემა დაიცეთ ხსიალის იღებს. აი, როგორ იყენებდა ამ სქემას ესპანეთის „ბარსლონი“ (იხ. ფოტო), ირი ცენტრალური მცველი ზაგალო (N 5) და ვარაა (N 8) არ ტრეპებენ ზონას, მაშინ როდესაც ოლიველა (N 2) და ვარააა შონიდან ცენტრში ნახევარცენტრების ზონაში. ცენტრი უფრთხილეს სურარს, რომლებსაც დიდი ტემპით და კომპინაციური აღლო აქვს. იგი გამოიხიდა კომპინაციის გამოამაშებლის როლიში (ისევე როგორც ბრაზილიელი დელა), მაგრამ ვერასაში ბრაზილიელი გარინა განაგან ლდვად განსხვავებულია მოქმედებს (ჩასაყურადღებო, ამ ვითარებისწინებული მოთამაშეთა ინდივიდუალური თვისებები), ხოლო წინ წაწეული ბომბარდირები ისეთი მაღალი კლასის ფეხბურთელები არიან, როგორებიცაა ვერასიტო და კონიში. ამიტომაც იყო, რომ „ბარსლონი“ ხელში ეს სისტემა გამოიყურებდა მისიხანა, შობტენ სისტემადა.

ფეხბურთის სპეციალისტების უმჯავლესობის ჩემპიონობის ფეხბურთელები და კვლავ ბრაზილიელები და არგენტინელები ჩამინა, თუმცა საბჭოთა კავშირის ნაკრების წარმატების შემდეგ, რომელიც მათ მოიპოვეს სასწრაფო ამერიკის სტადიონებზე, ისინი აღიბა გაღმარჩვენებელ თავიანი პოზიციების ვერასაული ფეხბურთის მიმართ. მაგრამ აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ არგენტინელები და ბრაზილიელები ბოლომდე არ სწინან თავიანი საბჭოელის, ჩოლის საუბებურთა მოედანზე, ალბათ, ბევრი სურარია. ზის მოწინა ვიწენები.

ბ. შანჯიანიძე

—ახლა კი, ვსაუბრობთ, სიამონებთ დაგიმოხთ დროს...
 მილით, ამ ბატარა სახმისით ვაღვლდრებელი ჩვენი გამარჯვება შეუღრვეული ზალი, რომელიც თავისი მარჯვენი აგებს ბედნიერსა და ნაწილ ცხოვრებას ყველა ბატონისა და ტულმარათი ადამიანის გამარჯვებას იყის კეთილად დატყვების ახალი, 1962 წლის მომარბებმა.

ფოტო
 ბ. დავაძისა
 და
 დ. იაშვიანიძისა

სად რომორ სვლენიან ახალ წელს

სახატბო ნ. მამარიაშვილი

ფოტალანდიაში ახალი წლის წინა დღე, 1 და 2 იან. ვარა უკნე დღებია. დამტბო ღობა ბანკები, სანკარბოები, მამ დუბები, სანკარბო დობა ველთა სახლის კარბო ახალი წლის სანკარბო დღებში შეკვლიათ უნკარბო დღე შეკვლიათ. ყოველ სახლში, სტუ. მარს აუტკვლილდ მარსბუ. ვენ სანხის, ჩაბა მან შეს. ვის ოკბის ცვილდღობისა და დღეშიწუჯ საკოველიათ შევიღობის, სანკარბო დობა.

ბინძვალში ხმამაღალი შებახილები, სმდგრბობია და თავბრდამხვევა ცმდნობით ხვდებან სახალწლოდ მორბოულ სახლს — სხილდას. ახალ წელს სახლო დღევეთ ქუჩებში, როგორც ქუჩისა და სამარსლონობის სემბოლო.

ბარბანთში არ იცინა ჩა არის სახალწლო დღე. ახალი წელი მთავის 1 იანვრის დღითა დღება, გათენბისთა. ნავე უველიან სახლბიდან გამზოდან და ზეიბით ზედაზიან ამოვაალ ზუბს, ხელში ტრადიციული სახალწლო მო-

ბულბარბთში, ახალი წლის დღებს, თორბტს რომ სამი წელი დაკლდება. უველიან სწოლედ ქრება ეს სამი წელი. „სახალწლო კოცნისათ. ვის“ არის გათვლილწინებულ. თქვენ შევიდლიათ აკოცოთ უველა ქალს, რომელიც გვერდით ვიბით. სინათლის ანათების შემდეგ იწებია ლხინი. იტრება სახალწლო ნანტხვარბი, ვისაც ნაწუპის ნაჭრბში ვერცხლის ფული შეზღებია, ძველი ჩწუნებით, იგი ზედს ნიტირა იტებია. დღით მზდის ტრბებით მივმარბობიან ნაც. ნიან-მეგობრბობისაკენ, მდგრობან, ცეკვავენ და ტრბობანთს ულოცავენ ახალ წელს.

ბინძვალში ახალი წელი ტარდება დღევით: „გავაკეთებთ უველაფერს თქვენი სომეგებისათვის“ ეს სომეგუნება ბორბნელბს თავბრდურად ესმით: ისინი ტრბობანთს წადით წუწვენ. ეს ჩვეულება განავლებია: ახალი წელი ბირბაშ სურონის უველაზე ცხელ ბე-რილის ემბტებია. დღესასწა-ულის მზხაბია განსაკუთრებუ-

ლი სიმპათიის გამოხატვა ახალი მეგობრბობისდმი, რომლებიც აუტანელ სიტყვბი გაწუწვის შემდეგ ხაპო სიგარბი ღებდებოდნენ.

ბირბაშ მთელი კვირბს მწ. ნიღღზე გრძელდება წელის დღეობა — „ტირწანია“.

ბინძვალში ახალი წლის დღებს ემწწვილები და გოგონები ქუჩებში გამოდიან და ზარბებს წრბოლითა და სტაკცუნებლების ბზარბით უველიან ნაცობ.მეგობრბობის ხახხუბს. ისინი უველა სახლო-თან ხახუბარ სმდღებებს — „მღღღებობის“ მდგრბიან. მსმენლები უხვად აჩილდობენ მომღღებებს ტბბლდუღობია და სხვა საჩუქრბობია.

სამბარბ ბარბაბა ზუღუღებისათვის ახალი წელი მონახლის აღების დღებში დგება. მამაკცები აკეთებენ წარბს. რომელშიც თავზე დიდებულ გოგარბი მიდღღებულ შემოდის ტბბის ბეღალი. რომელსაც ზედღული ცეკვით დიდებულებს. გოგარბ მიწუჯ დანარბებებს, ეს კი ახალი წლის

დადგომისა და სახლოდ გაწმენისა და წუწვის ნაწინაა.

ბინძვალში ძველი წლის უკანასკნელ თობზობის ქუჩებში დიდ კოცნებებს ამბებენ, ზედ ხტებან და მდგრბიან „ყოკოცნა“, რადიე ჩემბ უველაფერს უველიან, სანკარბო დობა. მესკ წიღებლი — სხვანობად რომ ვიქვით, თბითველ მობ. განს სურს გახდეს ისეთივე წიღებლი და ღამაში, როგორც კოცნობა. ირანელთა სახალწლო სუფარბი უღდა თობს შენ. დიდ თბი ხაქმელი, რომელთა სახელწოდება აუტკვლილად ასე „საწუჯ უღდა იწებობ. დიდ, წინააღმდეგ შემბრგვავაში, მთბი ჩწუნებით, მთელი თბიბი მომავალ წელს უბედურბებას და სიღატაკობა იტებია. ახალი წლის უბ.18 დღებს სურსარბი დაკვიტრბული მოქალაქეები მიიღღ დღებს ქალაქგარბი ბარბობებს (18 ხომ „თარბი“ რიცხვბია). სახლოში მბოლოდ გვანს დამბი ბრუნდებობან.

კორბილში ამბობენ: თუ ახალი წლის წინა დღებს დაბინძვებ, წარბებთ გაკეთბობდბო. სახალწლო საღღებებებლობის შესწის შემდეგ ხალხი ქუჩებში გამოდის და სპ. უოველიან დღესასწაულო იწუება, სოფლებში ტარდება „ნილოტბი“ — გოგონების შეკბობრბა სიმალღებ ხბონებ.

მამაკცები მღგრბიან და ვენწუწურბილედ კვიტვებენ.

ბინძვალში, როგორც წელი, ადრე ბინძვებ, ახალი წლის დღეს კი იწებულდ. ხალწლოდ ღებებ, ღამობ ქუჩებში, ბღებში და პარკებში ხალწლი იტებია, უველის ბტბის ხბს ტრბები უკავია ხელში.

ახალი წლის დღებს ამბებენ კოცნებს, იტებ უზადდება სხ. სახლოდ მამბელი „მან ჩინგბი“ — ბირბიბიდან გავკრბული ნანტხვარბი ვიღებ „მან ჩინგბი“ მომზადდება. ციტბანა ზედღული კოცნებობან სხვანობად კორბანთის ზღამარბება და სხვა ვანახობ ამბებს უმამბობენ. ახე გრძელდება დღობ.

ნაციის ხბს მავიჯად თბა ბებში აქ მანდარბის ხბს დღამენ. დღობ ჩნის უნახვი მეგობრბობი ცდლობენ ერობ. მავიჯო მომზადებულენ. დამღუტრბებულენ კი ესაღებებან ტრბობანბებს და ახალ წელს ულოცავენ.

როსლობანი და ხაქუტურბ უტბირბით. უველის მოკვებს ბამბუტის ჭობი, რომელშიც ფებვისა და კლოკის ტრბებით არის მორბოული. იპონწლებს წარბოღენით, ვისაც ასეთი ჭობი აქვს, მისი თბიბი მუღამ იტებია ფიჭვივით ხანდაზმული, ბამბუტეით მავარი და ქლოკავის სხვავით სწრაფად მუღავივებ.

რედატტორი ბ. ძიძიგური | სარედატციო კოლეგია: | ი. გიგინეიშვილი, ს. დღერბიშვიდ, მ. სააკაშვილი, ი. ტაბატაძე, ი. ციციშვილი, რ. ჩხეიძე, უ. ჯაფარიძე.

სამ. კა ცმნარბალური კომბობისის ბამოცამებლობა | მბატვარი-რედატტორი დ. ნოღია. | ტებრედატტორი დ. სფოთაშვილი. | რედატციის მისამარბით თბილისი, რუსთაველის ბრ. № 42, IV ხარბ. | ტბლო — რედატტორის და ბ/მ, მდგრბიან — 1-52-69, განწუფობებებს — 3-28-42 | რედატციის მისამარბით მამბილდ იპარბებთ არ უბრუნებობან. | უბანი 30 აბბ. | გარკავია და ჩანარბთ გვერბობი დაბეჭდილად ფოტოცემკორბავობა

სემლოწინილია დასაბეჭდებ 5/11-62 წ. გარბოც № 1, ქალ. ზობა 70X108/1, 1,5 ქალ. ფურც. და ნახევლო ფურცელ 4,11, საბეტრობი ფორბობა რაოდ. 79, ბირბობით ფორბობა რაოდენობა 4,8. ფბიკურ ფორბობა რაოდენობა 4,8. ტბრბია 22.000, შეკ. № 4, უბ 00004

Ежемесячный общественно-политический и литературно-художественный журнал „Дрош“ (на грузинском языке) Издательство ЦК КП Грузии | საქ. კბ ცკ-ის განბიბეჭდობლის ბ/მ „კომუნისტბ“, თბილისი, ღღენისი ქ. №14.

დავითაძემ ნაირას
ასე წაუწავრა:
გოგატაძის ჩაის ვსვამო,
მას ჩემს ტუფში ჩავისვამო!

ხმლით შევბა თვის მამას
დეღისა და მამისშვილი,
სუხიშვილი ხმალს იღერებს,
მანდილს ივლებს რამიშვილი.

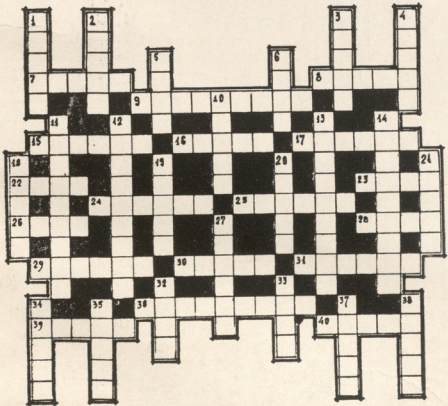

ვით ქუთათურმა მანქანამ
კვეყანა შემოიარა,
იაროს თქვენმა სახელმაც
ფეხით, მანქანით კი არა.

პროსპორდი

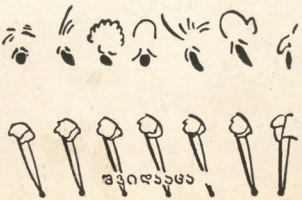
გეგმატაღრაად: 1. გამოჩენილი იტალიელი მეცნიერი. 2. სამხედრო ხარისხი საზღვაო ფლოტში. 3. სახალხო მომღერალი პოეტი შუა აზიაში. 4. განსაკუთრებული ნიჭის ადამიანი 5. ოლქი გერმანიაში. 6. მუსიკალური ნაწარმოები 3 ხმისათვის. 10. ხეობა საქართველოში. 11. დიდი ქართველი პოეტი 12. დასახლებული ადგილის განაპირა მხარე. 13. პირველობა, ხელმძღვანელობა. 14. მუსიკალური ინსტრუმენტი. 18. ხასიათის თვისება. 19. სპორტული წვრთნის დონე. 20. პლანეტა. 21. საგრიდებელი. 27. გემის კვედა ნაწილი. 32. გამოჩენილი გერმანელი კომპოზიტორი. 33. რძის ნაწარმი. 34. საშენი მასალა. 35. შევრძნების ერთ-ერთი სახე. 37. საზღვაო ვაგზალი. 38. მათემატიკური სახაზავი.

პირიზონტაღრაად: 7. ახალგაზრდა მცენარე. 8. მუსიკალური ინსტრუმენტი. 9. შეიარაღებული ძალების სახეობა. 15. გამოჩენილი თურქი ფეხბურთელი. 16. ბინერალი. 17. გამოჩენილი საბჭოთა გროსმისტერი. 22. ხალხური თქმულემა ღმერთებისა და გმირების შესახებ. 23. ბერძნული ანბანის ასო. 24. თურქიანინის და შვეციანინის შვილი. 25. ერთ-ერთი ძველი ციხე-სიმაგრე საქართველოში. 26. სასმელი. 28. ხომალდის ნაწილი. 29. დილა, დღისი. 30. ლეიბონტოვის პოემა. 31. დრამისტი რომანი. 36. ფიზიკური ხელსაწყო. 39. წინასწარ დასახული მიზანი. 40. სასპორტო მოედანი.

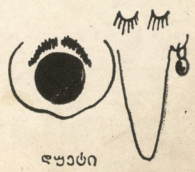

სიმღლეები ცვაკები

ნახატი
თვანობ
ბობოლაიისა

გთიყუყრი

ლაჯატი

